Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

Haziran 1981/Sayı : 32 BELKIS-BETÜL-BİLGE LEVENT

KÜÇÜKDİŞ

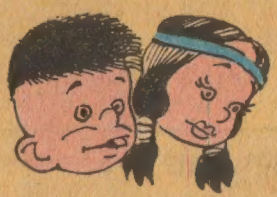

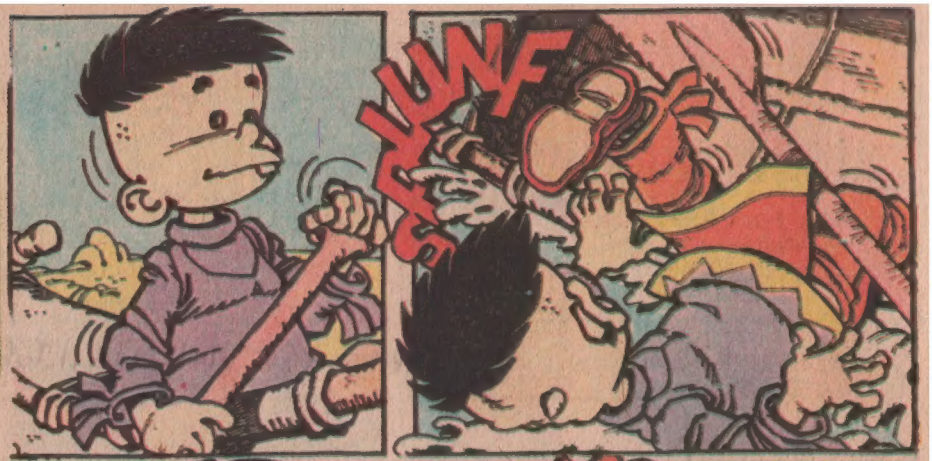
FLUNF

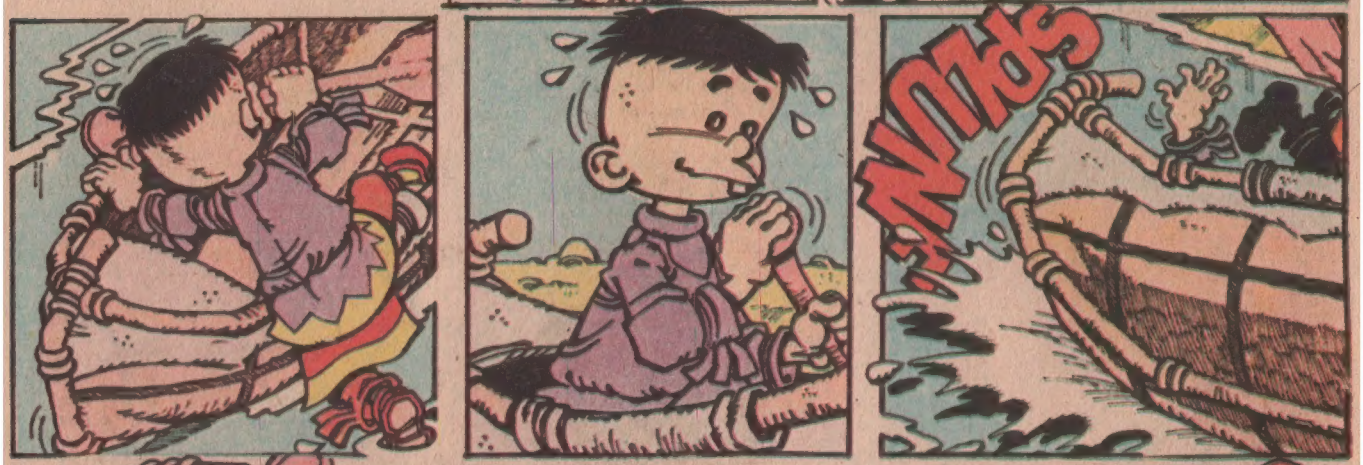
SIZZLE

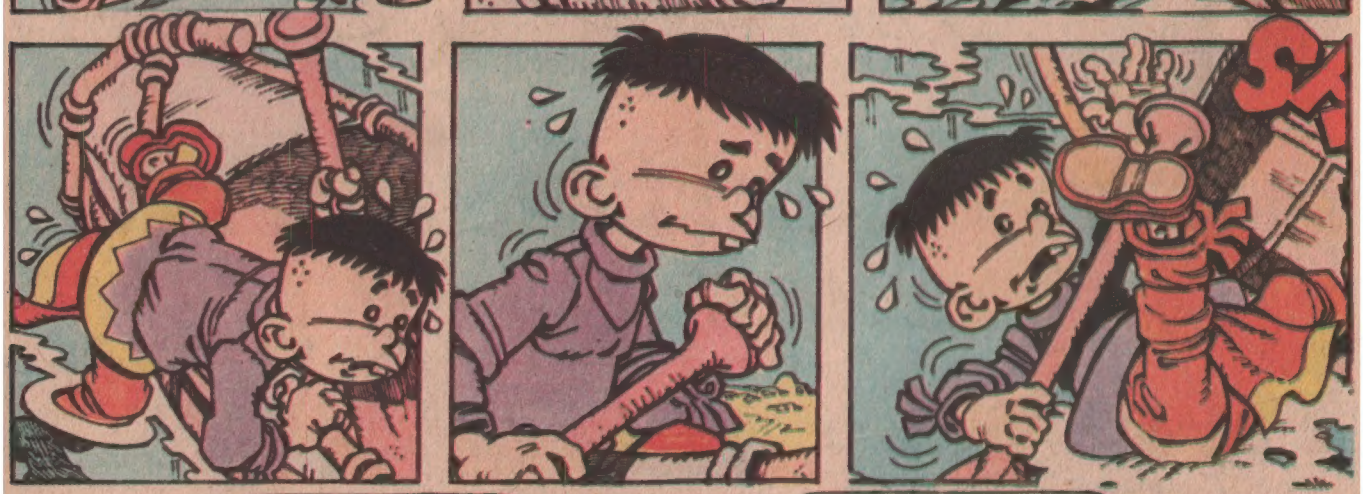
SK

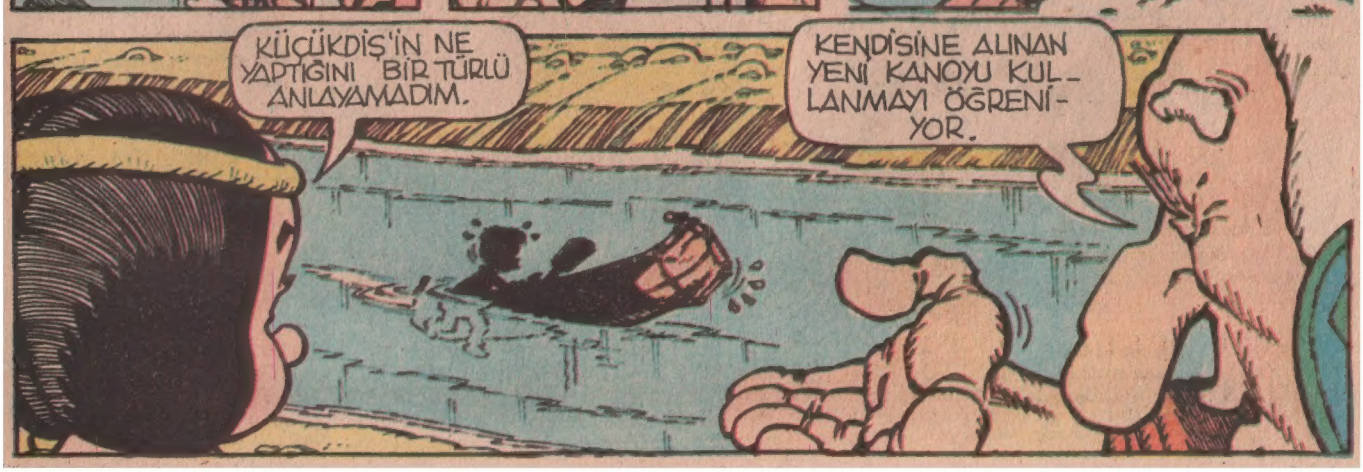
KÜÇÜKDİŞ'İN NE YAPTIĞINI BİR TÜRLÜ ANLAYAMADIM.
KENDİSİNE ALINAN YENİ KANOYU KULLANMAYI ÖĞRENİYOR.

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarının Armağanıdır
Kumbara

Ayda bir yayınlanır.
Haziran 1981 - Sayı:32

Türkiye İş Bankası A.Ş. Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına Sahibi:
A. BÜLENT AYDIN

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
YILMAZ SEVİMLİ

ONK AJANS tarafından hazırlanan bu dergi, HÜRRİYET OFSET MATBAACILIK VE GAZETECİLİK A.Ş. tesislerinde basılmıştır.
(1 Haziran 1981)

Adres:
KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere - ANKARA

Kapak Resmi:
Şeker Kız (Candy Candy)
Toei Animation

SİZE BİR MEKTUP VAR

Yenilikler getiren bir ay

Sevgili Çocuklar,

KUMBARA Dergisi bu ay karşınıza bir hayli değişik bir biçimde çıkıyor. Yenilikler yaparken özellikle önerileriniz üzerinde durarak çok ilginizi çekmeyen bölümleri derginizden çıkardık ve seveceğinizden kuşkumuz olmayan konuları sayfalarımıza aktardık.

Şimdi size bu sayımızda yapmaya çalıştığımız yenilikleri sunalım:

DENEY KÖŞESİ, sizlere evde rahatlıkla yapabileceğiniz ve iyi vakit geçirtecek deneyleri anlatacaktır.

"Ülkemizi Tanıyalım" bölümünden ayrı olarak, derginizde ÜLKELERİ TANIYALIM adı altında yeni bir bölümü bulacaksınız. Her sayımızda 1 ya da iki ülkeyi kısa da olsa size tanıtacağız.

Adını bilip de iyi tanımadığınız hayvanlar vardır, işte bunları size "GÖRMEDİĞİMİZ HAYVANLAR" başlığı altında sunacağız.

Öyle şeyler, öyle araçlar vardır ki sizler bunların ancak bugünkü durumlarını bilirsiniz, nasıl bir evrim geçirdiğini bilemezsiniz, işte bunu sizlere göstermek için DÜNÜ — BUGÜNÜ adı altında yeni bir bölümün yayınına başlıyoruz.

Bunların dışında sevdiğiniz ve derginizde olmasını istediğiniz şeyler yine sürüyor.

Yeni biçimiyle KUMBARA Derginizi beğeneceğinizi umarak sevgi ve esenlik dileklerimizi sunarız.

Sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

Haziran Ayının Belirli Günleri

1 Hava Kuvvetleri'nin Kuruluş Yıldönümü. 1911'de Mahmut Şevket Paşa'nın buyruğuyla gerçekleşmiştir.

5 Dünya Doğayı Koruma Günü. İlk kez 1970'de Fransa'da Strasburg'da, Türkiye'de ise 1973'te.

6/7 Karamanoğlu Mehmet Bey'in Türkçeyi yasal dil kabul ettiği gün (1277), Türk Dil Bayramı olarak kutlanmaktadır. Aynı tarihte Yunus Emre'yi de anıyoruz.

11 Kızılay'ın Kuruluşu. Dünya'da ilk kez Kızılhaç 1864'te, Türkiye'de ise Kızılay 11 Haziran 1868'de (İlk Başkan Marko Paşa) kuruldu.

30 Atatürk'ün buyruğu ile gerçekleşen Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu'nun kuruluş yıldönümü.

BİZE DE MEKTUP VAR

Derginizi çok beğeniyorum. Bir de dergide "Türk Gelenekleri" adlı bir köşeyle, herhangi bir yöremizin gelin olma, sünnet düğünü gibi eğlenceleri, halk oyunlarını anlatan bir bölüm olursa, çok sevinirim. Böylece ülkemizi daha iyi tanımış oluruz.

HACER TUZLUTAŞ

● *Öneriniz gerçekten olumlu. İlginize çok teşekkür ederiz. Önümüzdeki sayılarda bu tür çalışmalara yer vermeyi biz de istiyoruz.*

Derginizi çok beğeniyorum. Her ay alıyorum. 1980 yılında Kumbara dergilerini ciltlettirdim, bu yılkileri de ciltlettireceğim. Dergiyi her okuyuşumda yeni bilgiler ediniyorum. Ama Televizyon, Sinema, Plak kısımlarını kaldırıp bize yararlı olan en çok fen bilgisi ve matematik derslerine yer verirseniz çok memnun olurum.

NUR EMREN/Eskişehir

● *Sizin ve diğer birçok arkadaşınızın isteğine uyarak, Sinema —Televizyon — Plak bölümlerini bu sayımızdan başlayarak, çıkarttık. Ancak yerlerine, sizlere hoş vakit geçirtebilecek, ders kitaplarınızın dışında bazı bilgiler verebilecek sayfalar, yazılar koyduk. Çünkü amacımız size ders veren bir dergi olmaktan çok, ders dışı bazı bilgiler vermek ve bu arada sizleri eğlendirmektir.*

"Bir Yazar Bir Yapıt" bölümünü kaldırıp onun yerine ilkokul test sayfası açar mısınız. Ülkemizi Tanıyalım bölümünde, ilçeleri de tanıtır mısınız. Bir de Ansiklopedi Fasikülleri yayınlar mısınız?

MUSTAFA SAKARYA/
Erbaa- Tokat

● *İlginize çok teşekkür ederiz. Ancak birçok arkadaşınızın çok sevdikleri "1 Yazar, 1 Yapıt" bölümünü şimdilik kaldırmayı düşünmüyoruz. Test konusu ve ansiklopedi fasikülleri programımızın dışında kalıyor.*

Derginizi çok beğeniyorum. Çok ilgiyle okuyorum. Bilimsel konular, Mini — Ansiklopedi, Denektaşı, Sizin Sayfanız, Garip ama Gerçek köşeleriyle Zehra Ablam ve Ben, Derginizde en ilgimi çeken köşeler. Ayrıca Bir Yazar Bir Yapıt köşesini de beğeniyorum. Fakat Televizyon, Sinema, Kitap, Satranç köşeleri pek ilgimi çekmiyor. Sinema, Televizyon, Spor sayfalarını kaldırıp yerine Test, küçük fasiküller, bilgi köşelerine ağırlık verilmesini rica ediyorum.

HAKAN BATIKHAN/
Bolvadin - Afyon

● *Nur Emrem arkadaşınıza yazdığımız gibi, Sinema — Televizyon, sayfalarını kaldırdık, ancak Kitap ve Satranç köşelerini, Spor sayfasını kaldırmayı düşünmüyoruz, çünkü bu yazılardan pek çok arkadaşınız yararlanmakta.*

Bu yanıtlarımız aynı zamanda TURGAY ALA/ Orhangazi — Bursa, JEYAN ARSLAN/ Hendek- Adapazarı, BURCU AY /Köyceğiz - Muğla, arkadaşlarımızın da önerilerine, istek ve dileklerine karşılıktır. Hepinize, dergimize gösterdiğiniz ilgi ve yakınlık için teşekkür ederiz. Mektuplarınız, öneriler iniz, derginizi sizlere daha yaklaştırmakta ve geliştirmekte. Sevgilerimizle.

Sempozyumun Atatürk Kültür Merkezindeki açılışından bir görünüş

İŞ BANKASI'NIN "ATATÜRK YILI"NDAKİ ETKİNLİKLERİ SÜRÜYOR

TÜRKİYE İş Bankanız, Atatürk'ün 100. Doğum Yılı'nda, Büyük Kurucusunun şanına ve İş Bankası'nın adına yaraşır biçimde bazı etkinliklere girişmiştir. Bu konuda başlatılan çalışmaların bir bölümü tamamlanmış, bir bölümü ise son aşamaya gelmiş bulunmaktadır.

ŞİŞLİ ATATÜRK EVİ

Atatürk 16 Mayıs 1919'da Samsun'a hareketine kadar annesiyle birlikte bu evde kalmıştır. İş Bankası, bu evin onarım ve yenileştirme çalışmalarını üstlenmiştir.

Onarım ve iç düzenlemeler aslına uygun olarak yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucu, Atatürk'ün Şişli'deki evi 19 Mayıs 1981 salı günü, 16.00'da düzenlenen bir törenle açılmıştır.

Bu törene 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı Necdet Üruğ, Istanbul Valisi Nevzat Ayaz, Istanbul Belediye Başkanı İsmail Hakkı Akansel, basın mensupları ve kalabalık bir halk topluluğu katılmıştır. Bu arada törende, Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Cahit Kocaömer, Yönetim Kurulu üyeleri ve bazı Genel Müdür Yardımcıları da hazır bulunmuşlardır.

İstiklâl Marşı'nın söylenmesinden sonra, Istanbul Belediye Başkanı bir konuşma yapmış ve Müze'nin yenileştirilmesinde emeği geçen İş Bankası yetkililerine teşekkür etmiş ve törene katılan konuklar hep birlikte Müze'yi gezmişlerdir. Şişli Atatürk Evi'nin onarım ve yenileştirme çalışmaları yaklaşık 2 yıl sürmüş ve 20 milyon TL. harcanmıştır.

ULUSLARARASI ATATÜRK SEMPOZYUMU

Türkiye İş Bankası, Atatürk'ün 100. doğum yılı nedeniyle, Uluslararası Atatürk Sempozyumu düzenlemiştir. Istanbul'da gerçekleştirilen bu sempozyuma 16 yabancı, 15 Türk bilim adamı katılmıştır.

Açılış töreni Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılmıştır. İstiklâl Marşı'nın söylenmesinden sonra, Atatürk ve İstiklâl Savaşı'nda ölenlerin anısına saygı duruşundan sonra, Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in Sempozyuma gönderdiği mesaj okunmuştur. Daha sonra Kültür ve Sanat Müşaviri İbrahim Cüceoğlu ve İş Bankası Genel Müdürü Cahit Kocaömer birer konuşma yapmışlar ve Atatürk'ün ilkelerini, görüşlerini, inançlarını dile getirmişlerdir.

Törene Kültür Bakanı Cihad Baban, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Şahap Kocatopçu, Devlet Bakanları Nimet Özdeş, Zeyyat Baykara, 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, Istanbul Valisi Nevzat Ayaz, Istanbul Belediye Başkanı İsmail Hakkı Akansel, TRT Genel Müdürü Macit Akman ve diğer çağrılılar katılmışlardır. Sempozyum, açılış töreninden sonra Tarabya otelindeki bilimsel oturumlarla 22 Mayıs'a kadar sürmüştür.

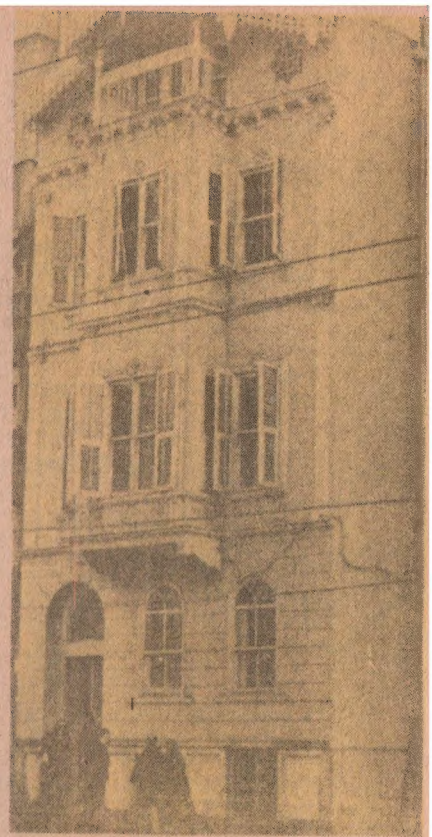

Onarılan Şişli'deki Atatürk Evi

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ YURDU

Yapımına 1975 yılında başlanan, 800 yataklı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Öğrenci Yurdunun Atatürk'ün 100. Doğum Yılında açılışı yapılmak üzere çalışmalar bitmek üzeredir. Yurt, Sivas Kongresinin açılış yıldönümü olan 4 Eylül 1981'de, törenle Üniversite'ye teslim edilecektir.

ATATÜRK DEVRİMİ VE ATATÜRKÇÜLÜK'LE İLGİLİ 10 KİTAP

10 yeni kitaptan oluşan bu dizinin yazım çalışmaları yaklaşık üç yıl sürmüştür. Kitaplar, Atatürk Yılı nedeniyle İş Bankasının yayın kuruluşu olan Kültür Yayınları İŞ–TÜRK Ltd. Şti.nce yayımlanmaktadır. Kitaplarda, Atatürk Devrimi, Atatürkçü ideoloji bütünüyle ve çeşitli yönleriyle incelenmektedir.

Türkiye İş Bankası
yazı yarışması

Atatürk ve Barış

Kumbara Dergisini sizlere sunan İş Bankanız, şimdi yeni bir girişim daha yapıyor. Doğumunun 100. yılında Atatürk'ün "YURTTA BARIŞ, EVRENDE BARIŞ" özdeyişinde simgelenen barış, insan sevgisi, toplumsal ve evrensel denge düşüncesinin öğrenciler arasında incelenmesi, araştırılması amacıyla bir yazı yarışması düzenliyor.

Yazı yarışmasının konuları, öğrencilerin bulundukları okul düzeyi için ayrı ayrı saptanmıştır.

- İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ İÇİN "ATATÜRK VE ÇOCUK SEVGİSİ"
- ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİ İÇİN "ATATÜRK VE İNSAN SEVGİSİ"

Lise ve Üniversite öğrencileri için ayrı yarışmalar vardır.

1. Öğrenciler, bulundukları okul düzeyine göre öngörülen konuları araştırıp incelerken, Atatürk'ün, demeç ve benzer konuşmalarını içeren yapıtları okuyacak, tarayacak, konularla ilgili görüşleri saptayarak konularını işleyecekler. Öğrenciler, incelemeleri sonunda yazdıkları yazılarda, esinlendikleri, doğrudan yararlandıkları kaynakları belirtecek.
2. Gönderilecek yazıların sayfası, okul düzeylerine göre şöyle saptanmıştır: İlkokullar için en az 2, en çok 4 sayfa. Ortaokullar için en az 4, en çok 6 sayfa.
3. Yarışmaya gönderilen yazılar el yazısıyla değil, "daktilo" ile kağıdın bir yüzüne, iki aralıklı olarak yazılacaktır.
4. Her yazı 5 kopya yollanmalıdır.
5. Yarışmaya katılan öğrenciler, yazılarıyla birlikte, kısa özgeçmişlerini, 4.5 x 6 cm boyutunda bir fotoğraflarını, kayıtlı oldukları okuldan öğrenci olduklarını gösteren onaylı bir belge, adresleri ve varsa telefon numaralarını da yollayacaklardır.
6. Yarışmaya katılacaklar için yazıların en son gönderme tarihi 15 Ekim 1981'dir.
7. Yazılar şu adrese yollanacaktır:
   "ATATÜRK ve BARIŞ"
   Yazı Yarışması
   Türkiye İş Bankası Genel Md.
   Kültür ve Sanat Müşavirliği
   Kavaklıdere — ANKARA
8. Her okul düzeyi için şu ödüller ve mansiyonlar verilecektir.
   İlkokul öğrencileri için: 1. (10.000 TL.), 2. (7.500 TL.), 3. (5.000 TL.) 5 mansiyona üçer bin lira.
   Ortaokul öğrencileri için: 1. (15.—000 TL.), 2. (12.500 TL.), 3. (10.—000 TL.). 5 mansiyona beşer bin lira.

Üç köşeli büyük ve renkli yarış yelkeni açıldığında, yelken direğine birkaç ton ağırlık yüklemekte. Mürettebat da her an dikkatli olmak zorunda ve rüzgârın en küçük bir değişiminde, yelkeni ayarlamaları gerekli.

YEDİ AYDA DÜNYA TURU

"Altın Disk 3" Korsika'nın St. Florent limanına süzülürcesine girerken,herkes tekneyi biraz garip bakışlarla süzüyordu. Lüks yatların sahipleri, aralarına girecek olan 18 metre uzunluğundaki bu değişik tekneye gizleyemedikleri bir şaşkınlıkla bakıyorlardı. Ancak hiçbir sorun çıkarmadan koca tekne yerini alınca, kaptanı alkışlamaktan da kendilerini alamadılar. Aslında, olay pek de şaşırtıcı değildi, çünkü dümende, dünyanın en iyi yatçılarından biri, Pierre Fehlmann vardı. Şaşırtıcı olan Fehlman'ın, kıyısı olmayan bir ülke vatandaşı İsviçre'li oluşuydu.

Kaptan, "Altın Disk 3"ün dümeninde. İsviçreli yatçı Fehlmann, geçen yılın Dünya Çevresinde Yat Yarışı'nda dördüncü olmuştu. Şimdi 1981 yarışında birinci olmak için uğraşıyor.

23 metre boyunda yelken direği olan tekne, son derece yollu. Tekne alüminyumdan yapılmış. Güvertesinde güneşlenmek, dinlenmek için yer yok. İki tutanaklı dümeni, metreler boyu ip, 12 değişik boyutta vinç, iki yelken sereni ile hiç de gezintiye çıkılacak bir tekneye benzemiyor.

Önemli bir nokta da, tekne güvertesini çepeçevre dolaşan güçlü telden yapılma palamar. Bu tel, hayati önem taşımakta, çünkü güçlü fırtınalarda tekne 45 derece yatabiliyor ve güverte sürekli olarak dalgalarla yıkanıyor. Tel olmasa, güvertedekilerin denize düşmeleri işten bile değil.

Ağustos'ta yedi ay sürecek olan Dünya Turu yarışmasına katılacak olan teknenin tayfaları da güçlü ve bilgili kişiler. Kaptanları Fehlman, 38 yaşında bir mühendis. Sayısız İsviçre ve Avrupa Yat Şampiyonlukları var. Bu yılki yarışa girmek için kendine "Altın Disk 3"ü yaptırmış. Tekne, Avustralyalı Farr tarafından çizilmiş ve Fransız tersanelerinde inşa edilmiş. Yatın yapımını İsviçre Okyanus Yarışları Kulübü üstlenmiş.

1981 Şubatında, Florida kıyılarında bir yarışa, Nisan'da Antigua'daki yarışmalara katılan Fehlman, ayrıca Plymouth'dan başlayıp Newport'da biten Transatlantik Yarışı'na da girdi.

SEVGİYLE GELEN

Hikmet Altınkaynak

Resimler: SEMA ILGAZ TEMEL

Emre, bir mutluluğun peşinde koşarcasına gözlerini açmak istemiyor, ama annesi üsteliyordu.

— Kalk oğlum! Güneş çoktan doğdu. Baban işe gideli neredeyse yıl olacak!

Ne gezer!

Emre gene yorganı başına çekiyor, bir yandan da mırıldanıyordu:

— Şimdi kalkıyorum anneciğim! Şimdi, şimdi, bir dakika sonra...

Fevziye Hanım soğuyan sütü ocağa koymak için mutfağa giderken, kendi kendine söyleniyordu. Bu çocuğun hali ne olacaktı. Okulu hiç sevmiyordu. Babasının o kadar sert olması da bir işe yaramıyordu. İlle de sabahları ilk derse geç gidecek, ille de öğretmeninden azar işitecekti...

Emre'nin annesi artık son çareye başvurdu: Yorganı toplayıp, yakapaça ederek Emre'yi uyandırdı. Bundan sonrası gene bir yıldırım hızıyla ilerledi. Ne zaman elini, yüzünü yıkadı, ne zaman kahvaltı etti, giyindi, Allah bilir! Ve Emre kendini birden sınıfının kapısı önünde buldu. İşte, işin en zor yanı şimdi başlıyordu...

Çantası oldukça ağırdı Emre'nin. Evde ne var ne yok, tüm kitap ve defterlerini dolduruyordu, ister gerekli olsun, ister olmasın, hepsi Emre'nin çantasındaydı.

Koridorun bahçeye açılan kapısı önünde ayak sesleri duyunca, korkuyla çantayı sol eline aktardı, kapıyı tıklatmak için hazırlandı. Ne ki, bir türlü vuramadı. Elini kaldırıyor, göğüs hizasına getiriyor, işaret parmağının ikinci eklemini tam vuracakken, elini indiriyordu.

Ne olacaktı! Hergün Emre'de gittikçe gelişen bir çekingenlik görülüyordu.

5/C sınıfında ilk dersler küme çalışmalarıyla yapılırdı. Sınıf altı kümeye ayrılmıştı. Aktarma sırası henüz Emrelerin kümesinde değildi. Ama geç kalan olursa olsun, Çiğdem öğretmen belli etmiyor, fakat çok sinirleniyordu. Hemen anne babasını çağırtıp uzun uzun konuşuyordu. Çünkü ders bölünüyor, herkesin dikkati dağılıyor, bir daha uzun süre ilgi toplanamıyordu.

Nice kapı tıklatmalarından, içerden nice "gel" sözlerinden sonra, sabrı tükenen Çiğdem öğretmen gidip kapıyı kendi açarak, Emre'yi içeri aldı.

—Böyle uzun uzun kapı vurmana gerek yok. İki kez vur, içeri gir, dedi. Başka şey de söylemedi.

Emre korku içindeydi. Dövülmeyi bekliyordu. Çiğdem öğretmen bir fiske bile vurmayınca, içini derin bir sevinç kapladı. İçinden ılık ılık, tanımı zor bir duygu geçti. Emre'nin yüzü pembeleşti. Adeta utandı.

İkinci, üçüncü ders derken, inanılması güç bir hızla tüm dersler bitmiş, paydos zili çalmıştı. Arkadaşları özgürlüğüne kavuşmak isteyen kafesteki kuşlar gibi, kendilerini büyük bir özlemle dışarıya atarlarken, Emre geçmiş günlerin tersine, ağırdan alıyordu.

— Çok özür dilerim öğretmenim! Bir daha geç kalmayacağım inanın!

— Elbette inanıyorum, oğlum!

Emre, daha on gününü doldurmayan yeni öğretmeniyle böylesine anlaşabildiği için mutluydu.

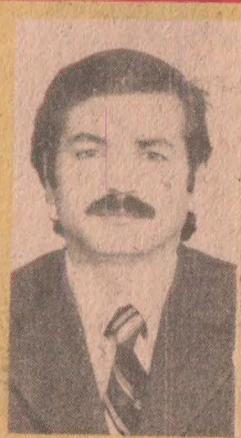

Hikmet Altınkaynak

Çeşitli gazete ve dergilerde, değerlendirme, eleştiri ve inceleme yazılarıyla tanındı. Yapıtları arasında, "Edebiyatımızda 1940 Kuşağı" (1977) ve Asım Bezirci ile birlikte hazırladığı "Orhan Kemal" (1977) önemli bir yer tutar.

Altınkaynak, son yıllarda kaynağını mesleğinden alan çocuk öyküleri yazmaya yöneldi. Bu alandaki ilk kitabı 1979'da çıkan Karne Parası adlı yapıtıdır. Çok yakın bir gelecekte Çocuk Kalbi adlı kitabı da yayımlanacaktır.

Eleştirmen, yazar. 1945'te Niğde'de doğdu. Pek çok yazar gibi o da önce şiirle edebiyat yaşamına girdi. Öğretmen / eğitimci olarak hayata atılırken, yazarlığına da "eleştiri"yi kattı. Bu alanda eleştiri ve inceleme kitapları yayımladı.

Emre'yle Çiğdem öğretmen okuldan birlikte çıktılar. Sessizce yürüdüler. Daha doğrusu Emre, Çiğdem öğretmeni yarım adım geriden izliyordu. Öğretmen bunun farkındaydı, ama farkında değilmiş gibi davranıyordu. Tam evlerine sapılan yol ayırımına gelince, Emre:

— Hoşça kalın öğretmenim, dedi

— Hoşça kal Emre! Güzel günler! Geç kalma bir daha! diye yanıtlarken hafifçe gülüyordu.

— Kalmam öğretmenim, bir daha hiç kalmam...

Çiğdem öğretmenin 5/C sınıfındaki tutumu hemen kendini göstermiş, yaşı büyük çocuklar bile ders çalışmaya, uysal davranıp hiç kimseye sorun yaratmamaya özen gösterir olmuşlardı. Bu durum okul duvarlarını aşıp ilgililere ve yetkililere dek ulaştı.

Alışılmış olmadığı halde bir gün üç eğitim müfettişi 5/C sınıfına geldiler. Çiğdem öğretmen gencecik bir öğretmendi. Heyecanlandı. Acaba ne oldu, bir şikâyet mi var? diye düşünmeye başladı. Müfettişler de bir şey söylemediler. Ancak giderlerken, teşekkür edip, başarısını kutladılar, o kadar...

Çiğdem öğretmen müfettişlerin gelişinden biraz işkillendiyse de kendisine pek dert edinmedi. Unuttu gitti. Kendisini tümüyle derslere vermişti. Ders, teneffüs demiyor, öğrencilere daha çok yararlı olabilmenin yollarını arıyordu. Müdürle de konuşarak okulda bir danışma bölümü kurdurdu. Kendisi teneffüslerde ve çalışma bittikten sonra burada kalıyor, sorunları olan öğrencilerle görüşüyor, onlara öğütler veriyordu. Çocuklar duymadan ana, babalarını çağırtıyordu. Ya da kendisi evlerine, işyerlerine gidiyordu. Şunu şunu, şöyle şöyle yapmanız gerekir, diyordu... Yardımcı olduğu çocuklar için birer dosya düzenliyordu.

Emre'yle de bir gün bölümde uzun uzun konuştular.

Emre kısa bir süre sonra, sınıfın tüm çalışkan öğrencileriyle yarışır duruma geldi. Annesiyle babası da çok seviniyorlardı.

Çiğdem öğretmenin her gün ışıl ışıl gülen yüzü, o gün pek asıktı. Ağlayacak gibiydi. İlk derse girerken, hiç aksatmadığı "Günaydın çocuklar!" sözünü bile unutmuş ya da söylemeye gücü yetmemişti. Çantasını masanın üzerine koydu. Sınıfın ortasına doğru birkaç adım yürüdü. Çocuklara döndü:

— Bugün sizlerden ayrılıyorum, çocuklar! dedi. Herkes neye uğradığını şaşırmıştı. Her kafadan bir ses çıkıyor, nedenini soruyorlardı. Çiğdem öğretmen, dalgın dalgın sınıfa baktı. Üzülmelerini önlemek için, biraz da sevinçle:

— Geçen gün gelen müfettişler var ya, benim çalışmamı, öğretmenliğimi çok beğenmişler, beni kutluyorlar. Milli Eğitim Bakanlığı'na yaptıkları öneriyi onaylatıp bana bildiriyorlar...

Herkes can kulağıyla dinliyordu. Sözünü tamamladı:

— Beni uzmanlık için iki yıl İngiltere'ye gönderiyorlar! Hemen gitmem gerekiyor! Sizleri hiç unutmayacağım!

5/C sınıfı donup kaldı. Ağlamalar, yalvarmalar, Çiğdem öğretmeni çok üzdü. Kendi isteğiyle olsa, hiç düşünmeden kalacaktı. Ama bir yerde bakanlığı istiyordu. Karşı koyamazdı...

Çiğdem öğretmen acı bir sevinçle öğrencilerinden ayrıldı.

Ertesi gün Emre, 5/C sınıfının kapısı önünde, elinde güçlükle taşıdığı okul çantası, kapıyı tıklatıp tıklatmamayı düşünüyordu...

Ağaç Dikin

Birgün derste öğretmenim
Birer ağaç dikin dedi,
Benden size olsun öğüt:
"Gelecekte bu ağacın
Meyvesini biçin"dedi.

Ertesi gün bir bahçede
Kürek, kazma, çapa elde
Çukur açtık sıra ile
Emir verdi öğretmenim:
"Fidanları dikin" dedi.

Biz de birer fidan ektik
Toprak, gübre, suyu verdik
Yeşerince pek sevindik
Öğüt verdi öğretmenim:
"Yaşlanınca budun" dedi.

Birkaç yılda bozkır, kıraç
Ova, tepe, kırsal yamaç
Baştan başa binbir ağaç
Sağlık verdi öğretmenim:
"Kütükleri yakın" dedi.

Yıllar sonra bir bahçede
Buluşmuştuk öğretmenle
Son kez daha vurguladı
"Ağaç, orman hepsi sizin"
Kesmeyiniz sakın" dedi.

Herkes bunu anlamalı
Genç, ihtiyar kavramalı
Ağaç, Orman yurdun malı
Gölgesinde her ağacın
Soğuk sular için dedi.

Abdülkadir Güler

EN İYİSİ ÇOCUKLAR

ABBAS CILGA

RESİMLER: NECDET ÇATAK, SADIK ÖZTÜRK

ANNEANNEMLE PAZARA GİTMEKTEN HİÇ HOŞLANMIYORUM. SİZ OLSANIZ BENİM YERİMDE, SİZ DE HOŞLANMAZSINIZ. NEDEN Mİ?..

PAZAR YERİ GÜRÜLTÜCÜ SATICILARLA, ELİ FİLELİ, ARABALI İNSANLARLA DOLU BİR YERDİR. YÜRÜMEKTE GÜÇLÜK ÇEKER, YORULURUM. ANNEANNEM DE PAZAR YERİNİ BAŞTAN BAŞA YÜRÜR, ALACAKLARININ EN İYİSİNİ, EN UCUZUNU ALMAK İSTER... BANA DA...

FİYATLARI AKLINDA İYİ TUT HA!.. MELİHA! BAŞKA FİYATLARLA KARŞILAŞTIRALIM... BEN YAŞLIYIM, UNUTABİLİRİM, FAKAT SEN...

... BEN YENİ YETİŞİYORUM. YENİ YETİŞENLER UNUTKAN OLMAZLAR DEĞİL Mİ?

EVET! ÖYLEDİR. BİR DE MELİHA BENİMLE KONUŞURKEN KAŞLARINI ÇATMA.

ANNEANNEMİN BİR DE PAZARLIK ETME HUYU VARDIR. SATICILARIN DEĞİL DE KENDİ İSTEDİĞİ OLSUN İSTER. ÇOĞU SATICI İLE TARTIŞIR. BEN O ZAMAN İYİCE SIKILIR, UTANIRIM...

NE OLUR ANNEANNECİĞİM, BIRAK ŞU TARTIŞMAYI, BIRAK ŞU PAZARLIK ETMEYİ!..

1

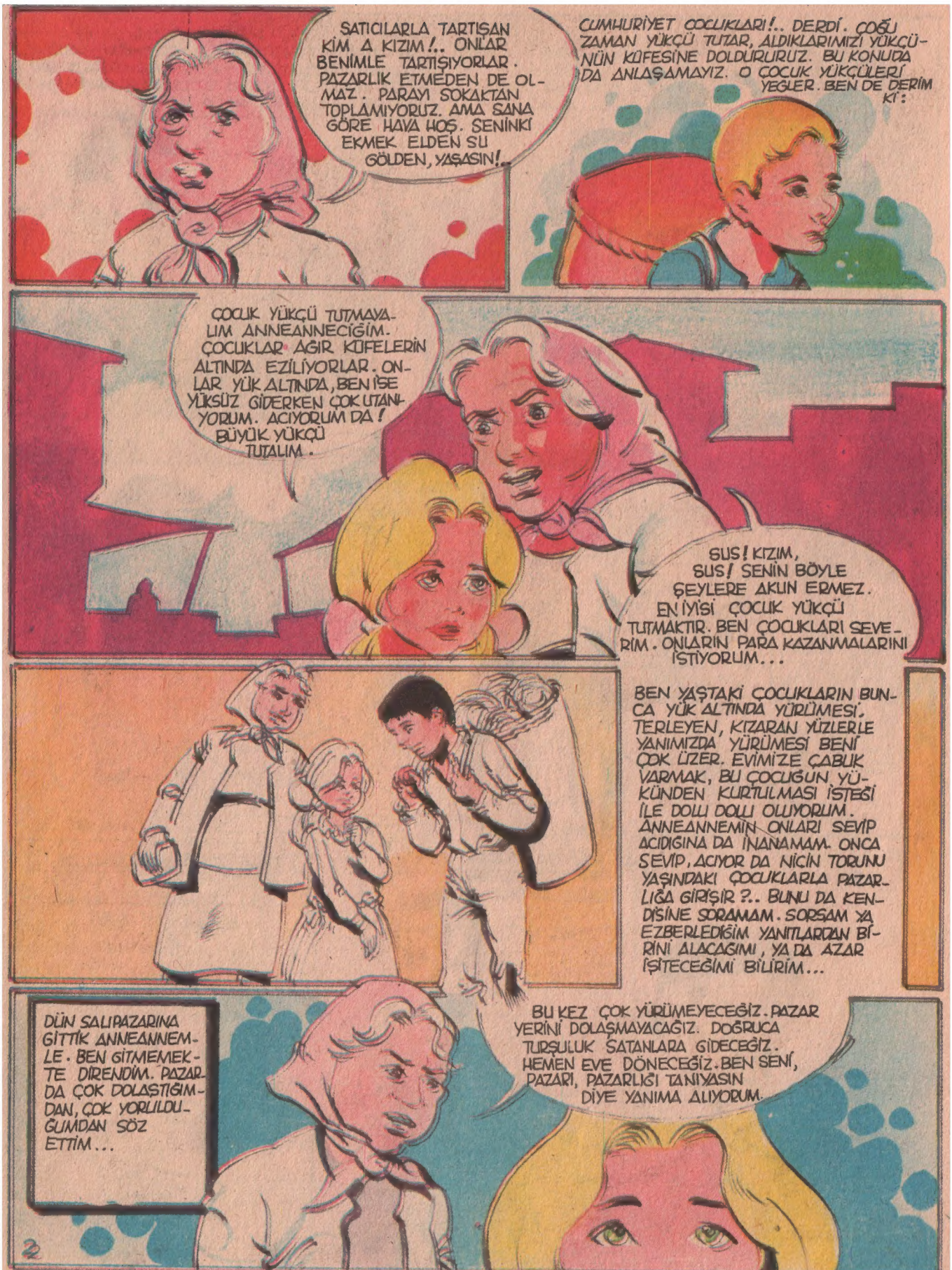
SATICILARLA TARTIŞAN KİM A KIZIM!.. ONLAR BENİMLE TARTIŞIYORLAR. PAZARLIK ETMEDEN DE OLMAZ. PARAYI SOKAKTAN TOPLAMIYORUZ. AMA SANA GÖRE HAVA HOŞ. SENİNKİ EKMEK ELDEN SU GÖLDEN, YAŞASIN!..
CUMHURİYET ÇOCUKLARI!.. DERDİ. ÇOĞU ZAMAN YÜKÇÜ TUTAR, ALDIKLARIMIZI YÜKÇÜNÜN KÜFESİNE DOLDURURUZ. BU KONUDA DA ANLAŞAMAYIZ. O ÇOCUK YÜKÇÜLERİ YEĞLER. BEN DE DERİM Kİ:
ÇOCUK YÜKÇÜ TUTMAYALIM ANNEANNECİĞİM. ÇOCUKLAR AĞIR KÜFELERİN ALTINDA EZİLİYORLAR. ONLAR YÜK ALTINDA, BEN İSE YÜKSÜZ GİDERKEN ÇOK UTANIYORUM. ACIYORUM DA! BÜYÜK YÜKÇÜ TUTALIM.
SUS! KIZIM, SUS! SENİN BÖYLE ŞEYLERE AKLIN ERMEZ. EN İYİSİ ÇOCUK YÜKÇÜ TUTMAKTIR. BEN ÇOCUKLARI SEVERİM. ONLARIN PARA KAZANMALARINI İSTİYORUM...
BEN YAŞTAKİ ÇOCUKLARIN BUNCA YÜK ALTINDA YÜRÜMESİ, TERLEYEN, KIZARAN YÜZLERLE YANIMIZDA YÜRÜMESİ BENİ ÇOK ÜZER. EVİMİZE ÇABUK VARMAK, BU ÇOCUĞUN YÜKÜNDEN KURTULMASI İSTEĞİ İLE DOLU DOLU OLUYORUM. ANNEANNEMİN ONLARI SEVİP ACIDIĞINA DA İNANAMAM. ONCA SEVİP, ACIYOR DA NİÇİN TORUNU YAŞINDAKİ ÇOCUKLARLA PAZARLIĞA GİRİŞİR?.. BUNU DA KENDİSİNE SORAMAM. SORSAM YA EZBERLEDİĞİM YANITLARDAN BİRİNİ ALACAĞIMI, YA DA AZAR İŞİTECEĞİMİ BİLİRİM...
DÜN SALI PAZARINA GİTTİK ANNEANNEMLE. BEN GİTMEMEKTE DİRENDİM. PAZARDA ÇOK DOLAŞTIĞIMDAN, ÇOK YORULDUĞUMDAN SÖZ ETTİM...
BU KEZ ÇOK YÜRÜMEYECEĞİZ. PAZAR YERİNİ DOLAŞMAYACAĞIZ. DOĞRUCA TURŞULUK SATANLARA GİDECEĞİZ. HEMEN EVE DÖNECEĞİZ. BEN SENİ, PAZARI, PAZARLIĞI TANIYASIN DİYE YANIMA ALIYORUM.
2

PAZAR YERİNE VARDIK. KAMYONLARDA, KAMYONETLERDE, BİRER, SALATALIK, PATLICAN, BEYAZ LAHANA DAHA BAŞKA SEBZELER DOLUYDU. ANNEANNEM BU KEZ PAZARLIĞA TUTUŞMADI. ÇOKÇA SEBZE ALMIŞTIK. ALDIKLARIMIZ KÜÇÜK KÜFEYE SIĞMAZDI. ZORUNLU OLARAK BÜYÜK KÜFE VE YETİŞKİN BİR YÜKÇÜ TUTMALIYDIK...

BİRAZ ÖTEDE ÜÇ YÜRÇÜ OTURUYORDU. KÜFELERİNE SIRTLARINI DAYAMIŞLARDI. KENDİ ARALARINDA BİR ŞEYLER KONUŞUP, SİGARA İÇİYORLARDI. LÂHANA ALDIĞIMIZ SATICI ONLARA BAKARAK...

HEY!.. HÜSEYİN GEL BAKALIM BURAYA...

KOCA BIYIKLI ESMER YÜZLÜ, OLAN YÜKÇÜ HEMEN FIRLAYIP KALKTI. KASKETİNİ GERİYE DOĞRU İTEREK, HEM DE KÜFESİNİ SÜRÜKLEYEREK YANIMIZA GELDİ...

BUNLAR GİDECEK EVLADIM!... KAÇ LİRA VERECEĞİZ.

NEREYE GİDECEK TEYZECİĞİM?..

KIRK LİRA!..

KIRK LİRA MI?.. ÇOK İSTİYORSUN EVLÂDIM!..

3

EH! SEN BİLİRSİN TEYZE. DAHA UCUZ TAŞIYANINI BULURSAN ONA TAŞIT!.. OLMAZ MI?..

DAHA UCUZA TAŞITAMAZSIN TEYZECİĞİM!.. GEL HÜSEYİN GEL!.. ALINMIŞ MAL, BURADA BIRAKILACAK DEĞİL YA!..

YÜKÇÜ GERİ DÖNDÜ. TARTILIP BİR KÖŞEYE YIĞILAN SEBZELERİ EL BİRLİĞİYLE KÜFEYE DOLDURDUK. EN ÜSTE DE BEYAZ LAHANALARI KOYDUK...

KIRK LİRAMI VER TEYZECİĞİM. BEN PARAMI PEŞİN ALIRIM. ÜÇ GÜN ÖNCE BİR KADIN PARAMI PEŞİN VERDİĞİNİ SÖYLEYİP KAPISINDAN KOVDU.

VAH! VAH! DEMEK HAKKINI YEDİLER... BEN KİMSENİN HAKKINI YEMEM. AMA GENE DE VEREYİM PARANI EVLADIM.

PARAYI ALDIKTAN SONRA YÜKÇÜ AMCA DAHA BİR CANLI, DAHA BİR ACELECİ YÜRÜYÜŞE GEÇTİ. BİZ ÇOK GERİDE KALDIK..

EYVAH! BU ADAM GİDİYOR MELİHA. PARAYI VE SEBZELERİ ALDI. KAÇIYOR. NE YAPSAK Kİ. BARİ SEN KOŞ.

SÖZÜN BURAŞINDA YÜKÇÜ DURDU. GERİ DÖNDÜ, BELLİ Kİ BİZİ BEKLİYORDU. ADIMLARIMIZI SIKLAŞTIRIP, YANINA VARDIK...

AYAĞINIZIN ALTINDA YUMURTA MI VAR TEYZECİĞİM. BEN İŞİMİ BİTİRİP YENİDEN İŞ YAPACAĞIM. BÖYLE YAVAŞ YÜRÜDÜĞÜNÜZ İÇİN 10 LİRA DAHA VERECEKSİNİZ. YOKSA DÖKERİM KÜFEYİ.

AMAN EVLÂDIM, SEN NE DİYORSUN, BUNCA PARA VERDİM. SOKAĞA DÖKÜLÜR MÜ BUNCA TURŞULUK?..

DÖKMEMİ İSTEMİYORSAN ON LİRA DAHA VERİRSİN.

YÜKÇÜ ÇOK KARARLI KONUŞUYORDU... KONUŞMASI İNANDIRICIYDI. ANNEANNEME CÜZDANI AÇMAK DÜŞTÜ...

BİR ZAMAN SONRA DURDU VE SORDU!..

YÜRÜDÜK... BU KEZ ACELECİ YÜRÜMÜYORDU, YÜKÇÜ AMCA...

DAHA GELMEDİK Mİ TEYZECİĞİM?..

HEMEN GELİNİR Mİ EVLÂDIM?.. BUNCA YAKIN OLSAYDI BEN KENDİM TAŞIRDIM.

ÖYLE Mİ?.. GEL TAŞI BAKALIM, ŞU KÜFEYİ DE GÖRELİM... VERDİĞİN PARANIN TÜMÜNÜ GERİ VERİRİM.
SEN AKLINI MI OYNATTIN EVLÂDIM?. BU AĞIR KÜFEYİ BUNCA YOL BEN NASIL TAŞIYABİLİRİM?..
BAK GÖRDÜN MÜ YA! YÜKÜN AĞIR OLDUĞUNU, EVİN UZAK OLDUĞUNU KENDİN SÖYLEDİN...
VER ON LİRA DAHA... YOKSA BOŞALTIR GİDERİM HAA!..
DUR!.. DUR EVLÂDIM!. ON LİRA DAHA VERECEĞİM... TAŞI TURŞULUKLARIMI...
BİZİM OTURDUĞUMUZ APARTMANIN ÖNÜNE GELMİŞTİK...
BİRİNCİ KATTA OTURUYORDUNUZ DEĞİL Mİ?..
BİRİNCİ DEĞİL, DÖRDÜNCÜ KATTAYIZ...
SEN BANA BİRİNCİ KATTAYIZ DEMİŞTİN DE TEYZE!.. YA YİRMİ LİRA DAHA VERİRSİN, YA DA BOŞALTIRIM BURAYA TÜM SEBZELERİ...
AMAN EVLÂDIM, APARTMANA KARŞI BENİ UTANDIRMA.
ANLAMAM! YA YİRMİ DAHA, YOKSA...
BİR DAHA BÜYÜKLERE YÜK TAŞITMAK MI?.. TÖVBELER OLSUN. ÜÇ ÇOCUĞA TAŞITSAM BUNCA PARANIN YARISINI BİLE BULMAZDI... EN İYİSİ ÇOCUKLAR.
YÜKÇÜ AMCA NİNEMİN SÖZLERİNİ DUYMAMIŞA BENZİYORDU.
BİTTİ
5

1 YAZAR 1 YAPIT

Oktay Akbal

GÜNÜMÜZ yazar ve hikayecilerinden olan Oktay Akbal, 20 Nisan 1923'de Istanbul'da doğdu. Kumkapı'da bir Fransız okulundaki orta öğrenimini İstiklal Lisesi'nde tamamladı. (1942), birkaç yıl Üniversite'de okudu. Servet -i fünun'da sekreterlik yapan (1943 - 44) Oktay Akbal, Milli Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosu'nda çalıştı. (1947— 1951). Daha sonra Vatan gazetesine giren Akbal, orada sanat yazıları, kitap eleştirileri yayımladı (1951 — 1956), aynı gazetede fıkra yazarlığı yaptı (1956 — 1969). Şimdi Cumhuriyet gazetesi fıkra yazarlarındandır.

Tekil birinci ve üçüncü şahıslara söylettiği iç monologlar diye özetlenebilecek hikayelerinde otobiyografi izleri taşıyan, uzak, yakın, dağınık hayat parçalarını birleştirir. Daha çok ince duygulu, aydın bir orta sınıf insanının toplum törelerine uyumsuzluğunu ve bireysel umutsuzluklarını anlatan bu hikayelerini şu kitaplarında derledi: Önce Ekmekler Bozuldu (1946), Aşksız İnsanlar (1949), Bizans Defteri (1953), Bulutun Rengi (1954), İkisi (1967), Berber Aynası (1958), Yalnızlık Bana Yasak (1967), Tarzan Öldü (1969), İstinye Suları (1973.) Romanları da şöyledir: Garipler Sokağı (1950), Suçumuz İnsan Olmak (1957) ve İnsan Bir Ormandır (1975).

Oktay Akbal, Suçumuz İnsan Olmak ile Türk Dil Kurumu 1958 Roman Ödülü'nü, Berber Aynası ile de 1959 Sait Faik Hikaye Armağanı'nı kazandı.

GARİPLER SOKAĞI

İKİNCİ Dünya Savaşı yıllarıdır. Istanbul'un Fatih semtinde, orta halli halkın yaşadığı bir sokak vardır. Adı Garipler Sokağı'dır.

Genç bir delikanlı olan Salih, üniversitede okumaktadır. İyi bir ailenin oğludur. Ne yazık ki, ailesinin hiç onaylamadığı bir aşk olayına karışmıştır. Ailesi ile arası açılınca, evinden ayrılır ve Garipler Sokağı'na gelir. Çevresi, zenginlerin oturduğu apartmanlarla çevrili bu sokakta bir oda kiralar.

Günün birinde, sokakta kamulaştırma işleri başlar. Buraya büyük bir cadde açılacaktır. Bir nisan sabahı, eşya yüklü bir araba, Garipler Sokağı'nı terk ederek, "kentin zehirli soluğunun erişemediği" bir yere doğru yola çıkarken, Salih de oradan ayrılır. Elinde valizi, bir hırsız gibi girdiği bu sokaktan, yine bir hırsız gibi, arkasına bile bakmadan kaçar.

Salih, sokağın muhtarını, bekçisini, esnafını, kahveci Zülfü Hanım'ı ve bir türlü kaynaşamadığı, içlerine giremediği o insanların günlük yaşamlarını anlatır. Yazdıkları bir anılar defteri gibidir. Herkesi ve her şeyi uzaktan gözleyebilmiştir.

Ancak roman çok ilginçtir, çünkü yazar şiirli bir anlatıma sahiptir. Bunun yanı sıra, Salih'in iç dünyası da çok iyi bir biçimde verilmiştir.

Mini ansiklopedi

ELMANIN BESİN DEĞERİ

100 gram elmada 2 gr. protid (azotlu maddeler: albümin), 12 gr. glüsit (şekerler: glukoz, sakaroz), tanen, pektik bileşimler, kendine özgü besisuyu, madensel tuzlar (kalsiyum, fosfor, potasyum, demir) B ve C vitaminleri ve... çok da su vardır. Meyve ve sebzelerin azaldığı bir dönemde organizma için çok yararlı bir meyvedir. Çiğ ya da komposto olarak yendiğinde midedeki asitle savaşır. Bu meyvenin sık yenilmesi durumunda dişler sağlıklı olur, insanın teni taze kalır.

ÖRÜMCEK NEDEN AĞINA YAKALANMAZ

Örümcekler ağlarını ipekten yaparlar. Gövdelerinde, ipek ürettikleri bezler vardır. Bazı bezler kuru ipek, bazıları ise yapışkan ipek salgılar. Bu yapışkan iplikler, böcekleri yakalayan, tuzağa düşüren ipliklerdir. Bir örümcek, ağını örerken hangi ipliklerin yapışkan, hangilerinin yapışkan olmadığını bilir ve onlara hiç basmaz. Yine de kendini bütünüyle güvenceye alabilmesi için, bir örümcek yağla kaplıdır. Bir kaza sonucu yapışkan ipliklerden birine takılacak olsa, kaygan örümcek hemen iplikten kayar kurtulur.

Bazı böcekler, bir orümcekten nasıl kurtulacaklarını öğrenmişlerdir. Örneğin, güveleri alalım. Bunların kanatları, toz gibi pullarla kaplıdır. Bir örümcek ağına çarpacak olurlarsa, tozlarını geride bırakıp canlarını kurtarırlar.

GÜNEŞ ENERJİSİ

Benzin, gaz, petrol gibi yakıtları bulmak güçleştikçe, insanoğlu enerji sağlamak için başka güçlere başvurmak zorunda. Bu güç kaynaklarından biri de güneş'tir. Bilim adamları, güneş enerjisini sağlamak, bunu elde tutmak için basit araçlar yapmasını biliyorlar. Siz de yapabilirsiniz.

Deney İnşesi

GEREKLİ OLANLAR

İki tane alüminyum kap (sonradan atabileceğiniz gibi). Siyah ya da çok koyu renk boya (suyla çıkmayacak cinsten). Naylon örtü. Ev dışında kullanılan bir termometre. Bir maşrapa. Su. Gazete kağıdı.

YAPMANIZ GEREKEN

1. Kaplardan birinin içini siyaha boyayın ve kurumasını bekleyin.
2. Maşrapanızı soğuk suyla doldurun.
3. Parlak güneş altında, dışarıya bir gazete kâğıdı serin ve kaplarınızı kâğıt üzerine yerieştirin. Öğlene doğru en iyi saattir.
4. Maşrapanızdaki suyla kaplarınızı doldurun.
5. Termometreniz varsa, her iki kabın da ısısını ölçün ve bir yere yazın.
6. Siyah boyalı kabınızı naylon örtüyle sıkı sıkıya kapayın ve açılmayacak biçimde bantlayın.
7. Her iki kap da güneş altında dört saat kaldıktan sonra, deneyinizin ba-

SER İŞLEMİ: Atmosfer, güneş ışınlarını geçirir. Bu ışınlar yeryüzü tarafından emilir ve ısıya çevrilir. Isı, atmosferden kolayca dışarı çıkamaz. Tuzağa düşer ve yeryüzünün yüzeyini ısıtır.

Kaplardan birinin içini tamamen siyaha boyamak gerekiyor. Bu işlem yapıldıktan sonra her iki kabı da su ile doldurunuz.

şına gelin. Termometrenizle, yoksa parmağınızla her iki suyun da ısısını ölçün. Hangi kap daha sıcak?

NİÇİN OLUŞTU?

Güneş her şeyi ısıtır. Ancak koyu renkli şeyler ısıyı, açık renklerden daha iyi korurlar. Bir sürü güneş ışını sizin parlak kabınıza çarpar ve aynı biçimde geri yansırlar. Bu durumda büyük bir ısı birikimi olamaz. Koyu renkli kapta ise tam tersi oluşur. Işık, temiz naylondan içeri girer, ancak siyah renkli boya sıcağı emer. İşte o zaman güneş ışınları ısıya dönüşür. Isı, güneş ışınının naylondan içeri girmesi kadar kolay biçimde naylondan dışarı çıkamaz, büyük bir çoğunluğu kabın içinde kalır. Bu kabın içindeki su da daha çok ısınır.

Buna ser işlemi de denir. Bu aynı zamanda, yeryüzünün de nasıl sıcak kaldığını anlatır. Atmosfer güneş ışınlarını içeri geçirir, ancak yeryüzüne yakın bir yerde ısıyı hapseder.

Bu prensip, güneş enerjisiyle ısınan sıcak su ısıtıcılarında kullanılır. Bu ısıtıcılar, üzerleri camla örtülü siyah kutulardır. İçi su dolu borular, bunlar arasında dolaşır. Tavanda, güneş ışınları siyah kutuyu ısıtırlar. Bu ısı, borular içindeki suyu ısıtır. İşte siz de, kabınızdaki suyu ısıtmak için güneşten gelen ısıyı yakalamış oldunuz.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Yıldızlar üzerinde gözlemler yapan ünlü Polonyalı astronom Mikolaj Kopernik, ölümünden önce, yapmış olduğu bir buluşu açıklamıştı. Kopernik neyi keşfetmişti?

2. Bir roman kahramanı olan Robinson Crusoe, ıssız bir adaya düşen ve orada 28 yıl tek başına yaşayan kazazade bir gemicinin adıdır. Romanın yazarı kimdir?

3. Çoğu zaman televizyon ekranındaki şarkıcılar şarkı söylemezler, daha önceden teybe alınan şarkıları çalarken kendileri de söylermiş gibi yaparlar. İngilizcede "arkada çalma" anlamına gelen bu olaya ne denir?

4. Kartacalı bir generaldi. M.Ö. 247'de doğdu, M.Ö. 183'te Anadolu'da öldü. Tarihin en büyük kumandanlarından biridir. Fillerin de bulunduğu ordusunu karlı Alplerden aşırdı. Adını anımsadınız mı?

5. Kışın geceler uzundur; yazın da çok kısa. Ama ilkbahar ile sonbahar başlangıcında geceyle gündüzün uzunluğu birbirine eşit olur. Bu olaya ne denir?

6. Bir uçak havada ses hızından daha hızlı uçmaya başladığı an, "ses duvarını aştı" denir. Bu durumda uçak kaç km. hızla gitmektedir ya da başka bir deyişle sesin hızı saatte kaç kilometredir?

7. Penisilin, "penicillium" adı verilen çok küçük bir cins küf mantarından elde edilen bir ilaçtır. Mikropları öldürerek onların üremelerine engel olan Penisilini ilk kez bulan İngiliz bilgininin adını anımsıyor musunuz?

8. Piyano, gitar ve keman, telli müzik aletleridir. Bu teller fazlaca gerildiği ya da biraz gevşetildiği zaman müzik aletinin akordu bozulmuş olur, yanlış sesler verir. Müzik aletlerini akort etmek için kullanılan U biçimdeki araca ne denir?

9. Bir fıçı içinde yaşayan Sinoplu bilge ve düşünür Diogenes insanlara azla yetinmeyi, erdemli yaşamayı öğütlerdi. Kendisine bir şey isteyip istemediğini soran Büyük İskender'e verdiği yanıtla da ünlü olan düşünürün bu yanıtını biliyor musunuz?

10. Afrika'nın göbeğinde Ekvator ormanlarında, yeryüzünün en kısa boylu insanları yaşar. "Negrillo"lar da denilen bu cücelerin adı nedir?

11. Denizin içinde bir denizaltı bulunup bulunmadığını, hatta daha kolay yakalamak için balık sürülerinin bulunduğu yeri saptamaya yarar. Bu araç yardımıyla denizdibi engebelerini belirten haritalar yapılır. Nedir bu aletin adı?

12. Çinko ile bakır birer madendir. Eğer, kül rengindeki çinko ile kırmızı renkteki bakırı bir arada eritirsek, elektrikçilik ve dökümcülükte çok kullanılan sarı bir alaşım elde ederiz. Bunun adı nedir?

13. 1547'de doğan, 1616'da Madrid'de ölen, "Don Kişot" adlı ünlü romanın İspanyol yazarının adını anımsadınız mı?

Yanıtlar 29. sayfada

NEVŞEHİR

BÖLGESİ: Orta Anadolu
KOMŞULARI: Yozgat, Kırşehir, Niğde, Kayseri
YÜZÖLÇÜMÜ: 5647 km2
NÜFUSU: 256.933
İLÇELERİ: Avanos, Gülşehir, Derinkuyu, Ürgüp, Hacıbektaş, Kozaklı, Merkez.

ÖNEMLİ YÜKSELTİLERİ: Ogladağı, Erdaş Dağı ve Göbek Tepesi, Keçi Kalesi sırtları, Aşıklı Tepesi.

ÖNEMLİ AKARSULARI: Kızılırmak
İKLİMİ : Kara iklimi (yazlar kurak ve sıcak, kışın bol kar, bahar ve kışları bol yağış)
BİTKİ ÖRTÜSÜ : Step
TARIM : Tahıl ekimi yapılır. En çok buğdaş ve arpa ekilir. Türkiye'nin en çok patates üreten illerindendir. Sebzecilik gelişmiştir. Bağcılık ileri düzeydedir. Çeşitli meyve ve bostan ürünleri yetiştirilir.
HAYVANCILIK : Gelişmiş bir hayvancılığı vardır. Son yıllarda arıcılık çok ileri gitmiştir.
ÖNEMLİ ÜRÜNLERİ: Bağlardan elde edilen üzümlerden yapılan şaraplar ilin önemli gelir kaynağıdır.
MADENLERİ: Volkanik bir dağ olan Erciyes Dağı eteklerinde kurulu olduğu için Nevşehir'de zengin maden yatakları olduğu sanılmaktadır. Ancak bugün yalnızca Gülşehir ilçesi Tuzköyü kasabasından kaya tozu, kömür çıkarılmaktadır. Ayrıca Hacıbektaş taşı diye bilinen onniks çıkarılmaktadır.
GELİR KAYNAKLARI: Halıcılık, Turizm, Onniks taşı, Bal ve Şarapcılık.

Kaya ya oyulmuş kilise kalıntısı

Peri Bacaları

TARİHİ

M.Ö. 3000 yıllarında, bu yörede Nisa adında bir yerleşme olduğu, yapılan kazılarda ortaya çıkmıştır. M.Ö. 2000 yılında Hititler, M.Ö. 1200'lerde Frigyalılar, M.Ö. 657'de Persler, M.Ö. 335'te Makedonyalılar ve M.Ö. 27'de Romalılar bu yörede egemen oldular. Ardından burası Hıristiyanlar için dini bir merkez oldu. M.S. 6. yüzyıldan sonra İran ve Arap akınları başladı. Bunun üzerine Hıristiyanlar Göreme ve Avcılar yöresine sığındılar. 1071'de Malazgirt zaferinden sonra Selçuklular, daha sonra İlhanlılar bölgeyi ele geçirdiler. Eratna Beyliği ve Karamanoğulları'ndan sonra Osmanlılar Kırşehir'le birlikte Nevşehir yöresini de egemenlikleri altına aldılar. Artık burası Muşkara köyü olarak biliniyordu. Osmanlı devrinde yalnızca Ürgüp ve Hacıbektaş dergâhının bulunduğu Hacıbektaş kasabası önemliydi. Muşkara köyünden İbrahim Paşa saraya damat ve sadrazam olduktan sonra (1718 — 1730) doğduğu yöreyi imar etti, saray ve camilerle süsledi. Buraya da yeni şehir anlamına gelen Nevşehir adı verildi. Kırşehir'in ve Niğde'nin ilçesi olan Nevşehir 1954'ten sonra il oldu.

İbrahimpaşa Camisi

TARİHİ ESERLERİ

Selçuklular'dan kalma Nevşehir Kalesi, Ürgüp yakınlarında Bizanslılar'dan kalma Ortahisar kalesi; Damat İbrahim Paşa'nın yaptırdığı Kurşunlu Cami ve Medresesi önemli yapılardır.

Nevşehir civarında Sultan Hanı

Hacı Bektaş Veli Türbesi

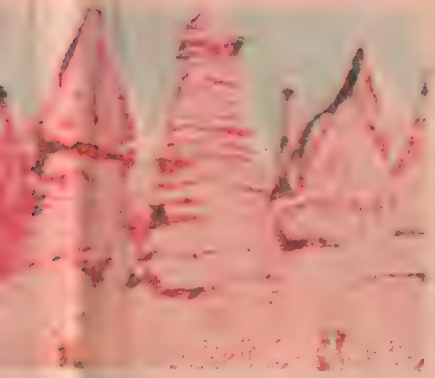

Avcılar kasabası)

HACI BEKTAŞ VELİ

Horasan'da doğan Hacı Bektaş, 1216 – 1310 yılları arasında yaşamıştır. Anadolu'ya gelip yerleşmiş, inançlarını yaymış, çağında büyük ilgi uyandırmış büyük bir bilgin ve din adamıydı.

Nevşehir'in kuzeydoğusunda yer alan Hacıbektaş kasabası, Bektaşi tarikatının tarihi merkezidir. Hacı Bektaş Veli'nin türbesini Yavuz Sultan Selim yaptırmıştır. Türbede ayrıca Hacı Bektaş'ın torunu Balım Sultan ve tarikat büyükleri yatmaktadır. Her yıl burada, Hacı Bektaş Veli'yi anma törenleri yapılır.

ÜRGÜP – GÖREME

Ürgüp, il merkezine 20 km. uzaktadır. Ürgüp ilçesinin de 5 km. batısında Göreme yer alır.

Ürgüp peribacalarıyla ün yapmıştır. Kalkerli topraklarda doğa, külâh biçimli kayalar oymuştur. Bu kayalar son derece düzgün ve yüzeyleri cilalı gibidir.

Göreme ise kayalar içine oyulmuş kiliseleri ile dünyaca ün yapmıştır. En büyük kilise Tokalı'dır. Karanlık, Elmalı, Çarıklı, Azize Barbara, Saklı, Yılanlı, Kılıçlar kiliseleri Göreme'nin en ünlü yapılarıdır.

HALK OYUNLARI:

Yörede çeşitli halaylar oynanır. Ürgüp'te 'halay' oyunu ağırlama biçimindedir ve gittikçe hızlanan biçimdedir. Halay biçiminde oynanan Hora ya da Kasap oyunları da görülür.Nevşehir ve dolaylarında oynanan oyunların çoğu kadın oyunlarıdır. Erkekler yalnız halay oynarlar.

Nevşehirli kadınlar "dimi" adını verdikleri şalvar giyerler. Bu, sık dokunmuş pamuklu bezden yapılır. Başlarını örten örtüler bellerine kadar iner. Başta durması için de başa yemeni sararlar.

Erkekler dar şalvar giyerler. Yakasız mintan üzerine de kollu, kolsuz yelek giyilir.

ÜLKELERİ TANIYALIM

ETİYOPYA

(Habeşistan)

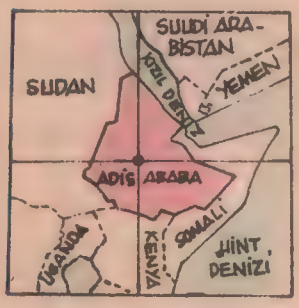

Kuzeydoğu Afrika ülkesidir. Kuzeyde Kızıl Deniz, batıda Sudan, doğuda Somali, güneyde Kenya ile komşudur. Afrika'nın en yüksek bölgelerinden biridir. Dağlık bir yöredir. En yüksek tepesi Ras Dashan' dır.

Ekvator kuşağında olduğu halde, genellikle ılıman bir iklimi vardır. İlkbahar sonbahar arası muson yağmurları görülür ve sürekli yağış vardır.

En önemli nehirleri Mavi Nil, Atbara, Omo ve Juba'dır. Tana Gölü de önemli bir su kaynağıdır.

Ilık ve nemli havası yüzünden süpürgeotu, mısır - darı, şekerpancarı, pamuk, tütün yetişir. Ayrıca bambu, firavun inciri, baobab ve hint hurması ekimi geniş yer tutar. Büyükbaş hayvan önemli bir gelir kaynağıdır.

Başkent Addis Ababa' dan sonra, Massawa ve Assab limanları ile Harrar ve Asmara önemli merkezlerdir.

Afrika Kıtasının, tarihi en iyi bilinen ülkesidir. Çeşitli ırk, din ve dillerin karışımını yaşayan bir yöredir. İlk başlarında Sami ırkından olanların yaşadığı bu ülkede zamanla Hıristiyanlık egemen olmuştur. Zaman zaman Müslümanlara karşı savaşlar yapmıştır. Ülkede krallık kurulmuş ve başa geçenlere "Krallar Kralı" denmiştir. 1936'da İtalyanlar'ın egemenliğine giren Etiyopya, II. Dünya Savaşından sonra Haile Selasiye'nin yeniden imparator oluşuyla bağımsızlığına kavuşmuştur (1946). 1974'ten sonra imparatorluk yıkılmış, yerine bir Askeri Komite ülkeyi yönetmeye başlamıştır.

Etiyopyalılar, Habeş olarak da bilinirler.Zencilerden ayrı bir ırktır. Renkleri koyu kahverengidir. İri dalgalı kıvırcık saçları vardır. Uzun boylu kişilerdir. Uzunca yüz ve kemerli burunlarıyla zencilerden ayrılırlar.

NÜFUSU	28.680.000
YÜZÖLÇÜMÜ	1.221.900 Km^2
BAŞKENTİ	Addis Ababa
DİLİ	Amharik (Amhara) ve Çeşitli Diyelekler
DİNİ	İslam, Hıristiyan, Yahudi, Dinleri Yanında Animizm
PARASI	Etiyopya Doları

Görmediğimiz hayvanlar

"Görmediğimiz Hayvanlar" bölümünü kesip saklarsanız, çok güzel bir Hayvanlar Ansiklopedisine sahip olabilirsiniz.

TESTERE BALIĞI

SINIFI: Balık
BOYUT: Testeresiyle birlikte uzunluğu 4.5 m.
AĞIRLIK: 317 Kilo
YAŞAM SÜRESİ: Bilinmiyor
YAŞADIĞI YER: Ilık, sığ denizler
YİYECEĞİ: Küçük balıklar
BİLGİ: Testerebalığı, testeresini yiyecek bulmakta ve düşmanlarıyla savaşmakta kullanır.
BİLİMSEL ADI: Pristis Pectinatus

KRAL PENGUEN

SINIFI: Kuş
BOYUT: 1 m. boyunda
AĞIRLIK: En çok 18 kilo
YAŞAM SÜRESİ: 50 yıl kadar
YAŞADIĞI YER: Yazları, Antarktika kıyılarında. Burada çiftleşirler. Kışın, okyanusdaki buzullarda.
YİYECEĞİ: Küçük balıklar ve moluska (kabuklular).
BİLGİ: Dişi ve Erkek Kral Penguenler, yumurtalarını sıcak tutmak için sırayla nöbet tutarlar. Birisi avlanmaya gittiğinde, diğeri yumurtaları ayağının üzerine yerleştirir ve karnından sarkan bir deri ile örter.
BİLİMSEL ADI: Aptenodytes patagonica

MAVİ BALİNA

SINIFI: Deniz memelisi
BOYUT: 30 m. uzunluğunda
AĞIRLIK: 100 tona kadar olanları vardır (90.000 kilo)
YAŞAM SÜRESİ: Bilinmiyor
YAŞADIĞI YER: Yazın kutup denizleri, kışları daha ılık denizler
YİYECEĞİ: Çoğunlukla kril, bir çeşit küçük karides ve yumurtaları
BİLGİ: Mavi balinanın dişi yoktur. Balen diye bilinen bir çeşit perde kullanır yiyecek için. Mavi balina ağzını açtığında, içeri su ve yiyecek dolar. Balina, suyu balenden dışarı fışkırtır ve gıdası için milyonlarca krili içerde tutar.
BİLİMSEL ADI: Balaenoptera musculus

Anadolu söylenceleri

PERİ BACALARI

Ürgüp'e, Göreme'ye
Düştüyse yolunuz, görmüşsünüzdür
Peri bacalarını.
Sorarsanız söylerler size
Ne olduklarını,
Oralılar;
Anlatırlar
Söylencelerini.

Örneğin, Göreme
Görmeğe değer olduğu için,
Nevşehir'e gidenlere
"Gör e mi!" derlermiş,
Bu söz gele gele bugünlere
Göreme olmuş.

Ürgüp'te, Göreme'de
Bütün o yörede
Doğa ananın bir güzelliğidir
Peri bacaları,
Bir eşi daha yoktur onların
Yeryüzünde.

Söylenceye göre
Bir zamanlar, bu güzel yerlerde
İnsanlarla periler
Bir arada yaşarmış.

Hiç sorun yokmuş aralarında,
Yardımlaşırlarmış üstelik
Her işte.

Örneğin insanlar
Üzüm çiğner
Şıra yapar
Periler de girermiş içine şıraların
İnsanları sarhoş edermiş...

Periler kayalarda
İnsanlar evlerde
Düğün dernek çalgı kıyamet
Yıllar yılı dostça, kardeşçe
Geçinip gitmişler.

Ama günlerden bir gün
Nedense
Açılmış araları;
Silahlanmış insanlar
Saldırmışlar kayalara,
Oralarda oturan perilerse
Güvercin olmuşlar
Uçup gitmişler gökyüzüne.

Şimdi Ürgüp'te, Göreme'de
Bütün o yörede
Sayısız güvercin vardır
Kardeş kardeş yaşarlar
İnsanlarla
Otururlar
Peri bacaları içinde.

ALİ PÜSKÜLLÜOĞLU

ÇEVRENİZİ TEMİZ TUTUN

Doğayı ve çevremizi temiz tutmak, kirletmemek en kutsal görevlerimizden biridir. Çevre sorunlarının çözümü kişinin çevresine çöp atmamasıyla başlar. Çöp kutularını açıkta bırakmamak, yerlere tükürmemek, çevremizin temiz kalmasını önemli biçimde etkiler.

Çevremizin güzel olması için ağaçlar dikmek, parkları çimlerle bezemek, çiçekler dikmek, hatta kendi bahçemize önem vermek, penceremizi, balkonumuzu çiçeklendirmek görevimizdir. Ayrıca, ağaçların dallarını kırmamak, çimleri, çiçekleri çiğnememek de gerekir.

DÜNÜ ve BUGÜNÜ

Yaşamımıza giren araçlar olağanüstü bir evrim geçiriyor. Bu evrimin getirdiği değişiklikleri kısa bir süre içinde gözlerimizle görür, kısaca aracın evrimini sanki biz de yaşarız.

Fakat genelde bu böyle değildir. Öyle şeyler, öyle araçlar vardır ki bizler bunların ancak bugünkü durumlarını biliriz. İlk biçimlerini ve bu ilk örneklerin nasıl işlediğini, kısacası bu aracın nasıl bir evrim geçirdiğini bilmeyiz. İşte sizlere, çağımızın en son örneklerini tanıdığımız araçların evrimini göstermek amacıyla "DÜNÜ — BUGÜNÜ" adı altında bu yeni bölümün yayınını hazırladık. Size sunacağımız araçların "Dünü"nü ve "Bugünü"nü okuduktan sonra, söz konusu aracın "YARINI"nı düşlemek size kalıyor.

"DÜNÜ — BUGÜNÜ" bölümüne yaşamımızın en önemli aracı sayabileceğimiz OTOMOBİL'le başlıyoruz.

OTOMOBİL

Dünü İlk binek arabası, 1769'da Nicholas Cugnot adlı bir Fransız tarafından oluşturuldu. Ortaya çıkan komik görünümlü araç, bir buhar makinesi yardımıyla yürüyordu. Üç tane tekerleği vardı ve daha çok bir traktöre benziyordu. Nicholas, arabayı ikinci deneyişinde, kendi evine çarptı ve böylece, dünyanın ilk otomobil kazası da meydana gelmiş oldu.

O günleri izleyen 100 yıl boyunca, birçok buluş sahibi deneme arabaları gerçekleştirdiler. Bazı arabalarda buhar makinesi kullanıldı, tıpkı trenlerde olduğu gibi. Bazılarında ise bataryalardan kaynaklanan elektrik gücü denendi. Ne yazık ki bu araçlardan hiç birine uzun bir yol ne de iyi bir hız yapabildiler.

Benzin kullanılan ilk araba 1880'lerde yapıldı. Motoru, bugün otomobiller de kullanılan motorlara benzer biçimde çalışıyordu. Benzin, havayla karışıyor, buna bir kıvılcım eklenince, motorun içinde küçük bir patlama oluşuyordu. Patlama, madeni pistonu aşağı itiyordu. Bu piston, arabanın altındaki krankı döndürüyordu. Bu krank da tekerlekleri çeviriyordu. Ve böylece araç yürüyordu.

Baslangıcta, bütün arabalar çok pahalı oluyordu. Çünkü her birisi ayrı ayrı yapılıyor ve her parça ayrı imal ediliyordu. Ancak, mühendis Henry Ford'un başka bir düşüncesi vardı. Tüm araçlarını, birbirinin aynı olan parçalardan oluşturuyordu. Daha sonra, bu parçalar, bir sıra halinde çalışan bir grup uzman kişi tarafından bir araya getiriliyordu. Zamanla, araba fiyatları ucuzladı.

Bugünü 1769'da herkes, Cugnot'nun düşüncesini delilik diye nitelendirmişti. Bugün ise, 200 milyondan çok araba var. Her yıl, otuz milyon yeni araba piyasaya çıkarılmakta.

Günümüz arabaları 15 yıl önce yapılan olağanüstü hızlı ve akıl almaz biçimlere benzemiyor. Çünkü o arabaların yapıldığı günlerde, benzin fiyatları böylesine pahalı değildi. Şimdi sürücüler, 1973'lerde başlayan ve her şeyi değiştiren petrol krizinden sonra değişik düşünüyorlar ve az benzinle çok yol giden arabaları yeğliyorlar. Buna uygun olarak da araç yapımcıları araba biçimlerini değiştiriyorlar.

Günümüzdeki arabaların pek çoğu küçük yapılıyor. Araba motorları da küçülüyor. Daha az güçlü oluyorlar. Ayrıca yeni arabalar, plastik ve alüminyum gibi hafif maddelerden yapılıyor. Oysa eski arabalarda demir ve çelik kullanılırdı. Araç hafifledikçe, arabayı harekete geçirmek için daha az enerji gerekiyor. Bu da benzinin az kullanılmasını sağlıyor.

Araba biçimleri de değişiyor. Uzmanlar, kutu gibi arabaların rüzgâra karşı zor hareket ettiğini görerek, daha küçük, daha ince, uzun arabaların yapımını öğütlüyorlar. Bazıları, otomobillerde en iyi biçimin "gözyaşı" olduğunu söylüyor.

Son derece küçük ve keskin ön kısımlı arabalar, rüzgâr konusunda pek az sorunla karşılaşacak ve en az benzin kullanılmasını sağlayacak.

Bir kere daha uzmanlar, elektrikli, batarya gücüyle çalışan araçları deniyorlar. Belki de günümüzde, sık sık yeniden şarj edilmesi gerekmeyen ve pek de yavaş gitmeyen arabaları bulabilecekler. Bilinen tek şey, önümüzdeki yıllarda, araba biçimlerinin sürekli olarak değişeceğidir.

Leonardo da Vinci

KİMLİĞİ

- İTALYAN RESSAMI, HEYKELTRAŞI VE BİLİM ADAMI
- 1452'DE TOSKANA'NIN VİNCİO KASABASININ ANÇİANO KÖYÜNDE DOĞDU
- 1519'DA FRANSA'DA AMBOİSE KENTİNDE ÖLDÜ

Ressamlığı yanında heykeltıraş, mühendis, mimar ve bilim adamı olarak da ün yapan Leonardo da Vinci, 15 Nisan 1452'de Italya'da, Toskana eyaleti, Vincio kasabasının Ançiano köyünde doğmuştur.

Leonardo'nun bütün yetenekleri arasında kendisine en çok yakıştırdığı meslek ressamlıktı. Babası Sen Piero, oğlunun yaptığı resimlerden birkaçını, yakın arkadaşı Veracchio'ya götürmüştü. Ünlü bir resim hocası olan Veracchio, bu karalamalardan öylesine etkilenmişti ki, Piero'dan oğlunu hemen kendisine göndermesini istemişti. Leonardo o sıralarda 15 yaşındaydı.

Veracchio, İsa'nın Vaftizi adındaki büyük resmi yapmaktaydı. Leonardo'ya verilen ilk iş, bu tablonun sol üst köşesine bir melek resmi çizmesiydi. Koyu, içe sıkıntı veren renklerin egemen olduğu büyük tablo, bu minicik meleğin ışıl ışıl renkleri yanında adeta eriyivermişti. Veracchio Leonardo'yu alnından öptü ve onun olağanüstü yeteneği karşısında saygı ile eğildi.

Leonardo dört yıl sonra ustasına veda ederek ondan ayrıldı ve 1494 yılında Dük Ludoviç Sforza'nın sarayında çalışmaya başladı ve İsa'nın doğuşunu anlatan tablosunu yaptı. Bu yıllardan kalma öteki resimleri arasında "Madonna", "Kayalar Bakiresi", "Son Yemek", "Cecilia", "Gallerini" ile bir çalgıcı portresi vardır.

Leonardo, Cesar Borgia'nın emrinde çalıştığı 10 ay içinde birçok kentin planlarıyla haritalarını çizdi ve kartografi biliminin temelini atmış oldu. Sultan II. Beyazıt'ın isteği üzerine hazırladığı "Boğaz Köprüsü" projesi de bu döneme rastlar.

Leonardo da Vinci, 1517'de Kral François'nın çağırısı üzerine Fransa'ya gitti. Kral kendisine Amboise kenti yakınlarında Cloux Şatosu'nu verdi ve Leonardo burada ünlü "Kıyamet Günü" tablosunu yaptı.

Leonardo da Vinci 1519 yılında öldü ve Amboise'daki St. Florentin Kilisesi'nde gömüldü. Bu kilise daha sonra Fransız devrimi sırasında tamamen yıkıldı.

ÖZELLİKLERİ

- Musikiye heves etti ve çeşitli sazları çalmayı öğrendi. Güzel sesiyle şarkılar söyler, besteler yapardı.
- Sokaklarda dolaşırken kuşçulardan, kafese konmuş kuşları satın alır ve onları hemen orada uçurarak özgürlüklerine kavuştururdu.
- Anatomi alanında araştırmalar yaptı. "İnsan Anatomisi" kitabı için kırmızı tebeşirle yaptığı eskizler, tıp tarihinin ilk ve ünlü anatomi resimleridir.
- Yolda giderken bile boş durmaz, türlü şeylerle uğraşırdı. Örneğin, balmumundan hazırladığı hamurla hayvan şekilleri yapar, sonra bunları balon gibi şişirerek uçururdu.

MONA LİSA ya da LA GİOCONDA

Floransa'lı Francesco del Gioconda adında bir kişizade, Leonardo'dan eşi Mona Lisa'nın bir portresini yapmasını istemişti. Leonardo bu portre üzerinde dört yıl çalıştı ve sonunda uygarlık tarihinin en büyük yapıtlarından birini verdi.

Mona Lisa ya da La Gioconda portresinde saçlar, gözkapakları, tenin rengi, yukarıya doğru kıvrılan ağız, başka bir deyişle herşey doğanın mükemmel bir kopyasıdır. Leonardo, portrede amaç edindiği "esrarlı gülümseme"yi elde edebilmek için genç ve güzel kadının hep neşeli olmasını istemiş ve bu amaçla çalıştığı sıralarda atölyesine çalgıcılar ve oyuncular getirmiştir.

Esrarlı tebessümü ile Mona Lisa, bugün Louvre Müzesi'nin en önemli yapıtı olarak milyonlarca kişiyi Paris'e çekmektedir.

ATEŞ KUSAN CANAVAR

Sadık Öztürk
Nedret Çatak

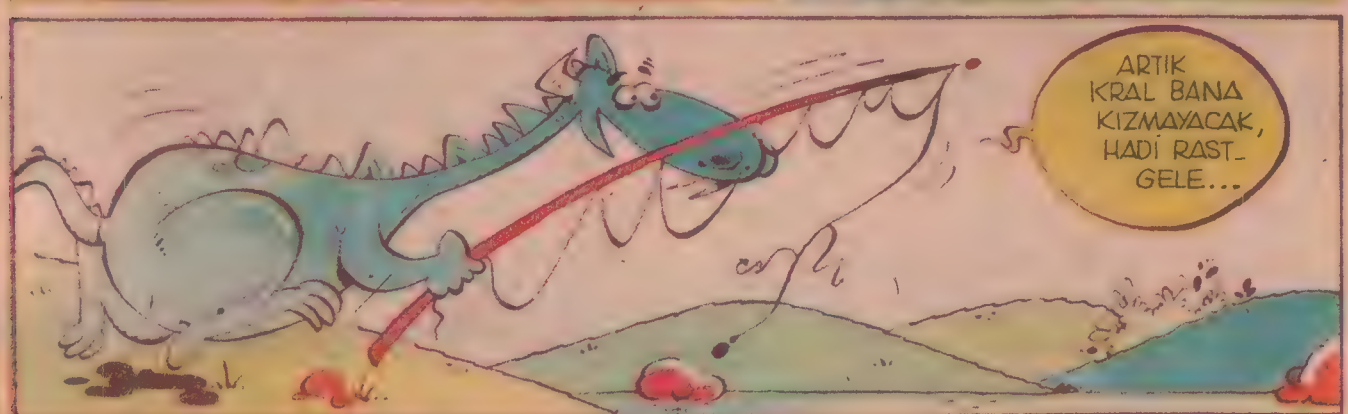

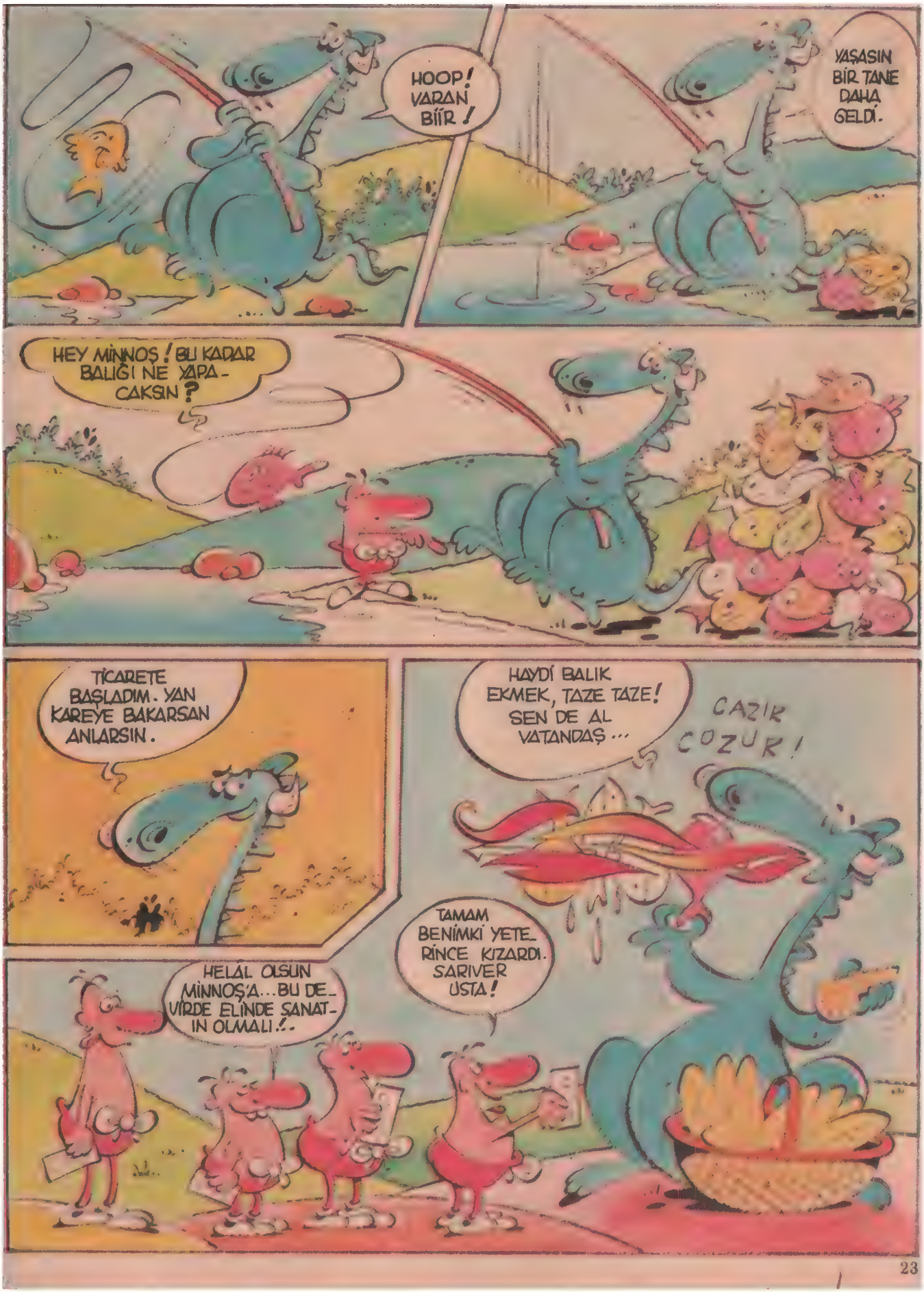
HOOP! VARAN BİİR!
YAŞASIN BİR TANE DAHA GELDİ.
HEY MİNNOŞ! BU KADAR BALIĞI NE YAPACAKSIN?
TİCARETE BAŞLADIM. YAN KAREYE BAKARSAN ANLARSIN.
HAYDİ BALIK EKMEK, TAZE TAZE! SEN DE AL VATANDAŞ...
CAZIK COZUK!
TAMAM BENİMKİ YETERİNCE KIZARDI. SARIVER USTA!
HELAL OLSUN MİNNOŞ'A... BU DEVİRDE ELİNDE SANATIN OLMALI!..

Oyun Sonu

Oyun sonu, oyun ortasını izleyen bölümdür. Oyun ortasında iki taraf da mat yapamazsa veya kesin üstünlük sağlayamazsa, mücadele oyun sonunda devam eder. Oyun sonunda taşların çoğunluğu değişmeler ile tahtanın dışına çıkmıştır. Genellikle oyun sonundaki amaç taş üstünlüğünü sağlamak ve taş üstünlüğü sayesinde rakip şahı mat etmektir. Taş üstünlüğü bir erin terfi etmesi ile sağlanabilir. Oyun sonunda erler, terfi etme olanaklarından ötürü, önem kazanır. Erlerin önemi, terfi edecekleri kareye yaklaştıkça artar.

Şahlar oyun ortasında rakibin hücumundan korunmak için, bulundukları yerden ayrılmazlar. Oyun sonunda, taşların azaldığı dönemde ise, şahlar da mücadeleye katılabilir. Özellikle diğer taşların oyun dışı kaldığı ve sadece erlerin bulunduğu oyun sonunda şahların girişimleri sonucu tayin eder.

Tek başına kalmış şahın mat edilmesiyle ilgili konular oyun sonunun temel bilgisini teşkil eder. Bir hafif taş ile (fil ya da at) tek başına kalmış rakip şahı mat etmek mümkün değildir. Tek şahı mat etmek için en az bir ağır taşa (vezir, kale), ya da biri fil olmak üzere iki hafif taşa sahip olmak gerekir. Ayrıca üstün olan tarafın şahının işbirliği de zorunludur.

Bir ağır taş ya da iki hafif taş ile mat yapmak için rakip şah tahtanın kenarına götürülmelidir. Tahtanın kenarındaki kareler dışında herhangi bir karede bulunan şahın, çevresindeki sekiz kareye gitme olanağı vardır. Buna karşılık tahtanın kenarında bulunduğu zaman beş kareye, tahtanın köşesinde ise sadece üç kareye gidebilir. Bu nedenle en az sayıda taş ile mat, ancak tahtanın kenarında ya da köşesinde mümkün olmaktadır.

TEK ŞAHI İKİ FİLLE MAT ETMEK

İki fil, tek şahı, kendi şahının yardımı ile, köşelerden birinde mat eder. Mat bazan kenarda da mümkün olur. İki fille mat en zor durumlarda 18 hamlede yapılabilir. Diyagramda iki fille yapılmış mat durumları görülmektedir.

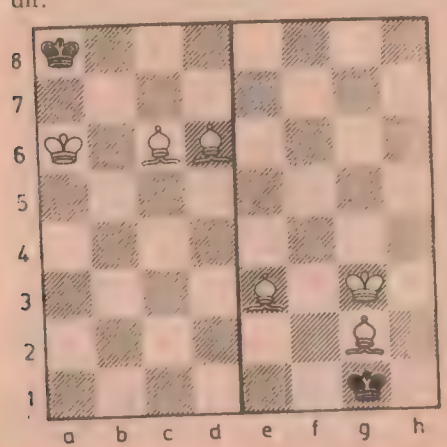

Rakip şahın bir veya birkaç kare uzağında yanyana bulunan fil çifti hem beyaz hem de siyah çaprazları denetler. Rakip şah bu çaprazlara giremediğinden hareketi kısıtlanır, önce kenara sonra da köşeye gitmek zorunda kalır.

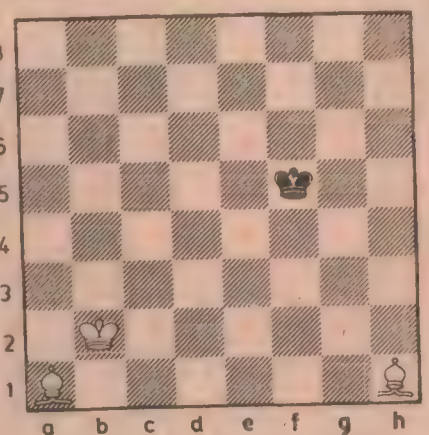

Diyagramdaki durumdan başlayarak 2 fille tek şahın nasıl mat edildiğini izlevelim: 1. Sc2 Sf4 2. Fd4 Sf5 3.Fd5 Sf4 4. Şd3 Şf5 5. Şe3 Şg5 6. Fe6 Şg6 7. Şf4 Şh5 (7..., Şh7'e karşı 8. Şg5 hatadır. Çünkü pat olur. Doğru hamle 8.Şf5'dir. Buna karşı 8..., Şh6 9. Ff7 Şh7 10. Şf6 ve ana devam yolundaki durum meydana gelir.) 8. Ff7 + Sh6 (veya 8... Şh4 9. Ff6 + Şh3 10. Şf3 Şh2 11. Şf2 Şh3 12. Fe6 + Şh2 13. Fe5 + Şh1 14. Fd5 + mat) 9. Şf5 Şh7 10. Şf6 Şh6 11. Fe 3 + Şh7 12. Fe6 Şh8 13.Şf7 Şh7 14.Ff5 + Şh8 15.Fd4+ mat.

PROBLEM

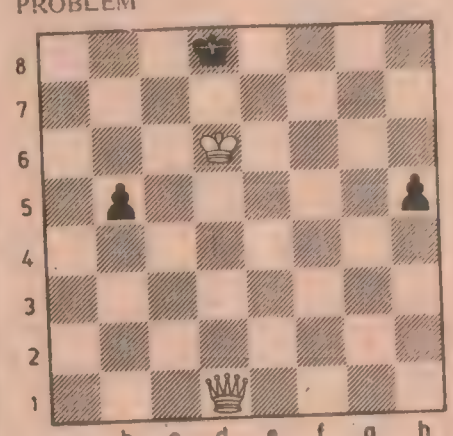

2 hamlelik mat

Yanıtlar 29. Sayfada

NOT: Mayıs 1981 sayımızda "1. Yatay sıranın zayıflığı" başlıklı diyagramda g2 karesinde bulunan beyaz er çıkmamıştır. Özür dileriz.

HAMLELERİN KISA YAZILIŞI

Şimdiye kadar izlediğimiz yazılış biçimi, genellikle yeni başlayanlara gerekli bilgileri vermek için kullanılır. Oyunların yazılmasına alıştıktan sonra aşağıda açıklanan kısaltılmış yazılış biçimi kullanılabilir. Bu biçim zaman ve yer kazanmayı sağlar.

Bir taşla yapılan hamleyi belirtmek için önce büyük harfle oynanan taşın ilk harfi, sonra gittiği kare yazılır. Tire kullanılmaz. Örnek: Fe5, filin bulunduğu kareden e5 karesine gittiğini; Af3 atın bulunduğu kareden f3 karesine gittiğini gösterir.

Er hamleleri yalnız erin gittiği karenin belirtilmesi ile yazılır. Örnek: e5, d4,b3.

Taş alma, taşı alanın ilk harfi, x işareti ve gittiği karenin belirtilmesi ile yazılır. Örnek: Axf3, Fxd4.

Erin taş alması, bulunduğu dikey sıranın harfinin ve x işaretinden sonra gittiği karenin belirtilmesi ile yazılır. Örnek: dxe4, cxd4. Erin geçerken alma hamlesinde, hamlenin sonuna "g.a." eklenir. Örnek: dxc3 g.a.

Aynı cinsten iki taş (örneğin iki kale, iki at) aynı kareye gelebiliyorsa oynanan taşın hareketi şu biçimde belirtilir:

1— Önce taşın ilk harfi, sonra bulunduğu dikey sıra ve daha sonra gittiği kare yazılır. Örnek: g1 ve d2 karelerinde bulunan atlardan biri f3 karesine oynatılıyorsa bu hamleler Agf3 ya da Adf3 biçiminde yazılır. F3 karesinde bulunan bir taş alınıyorsa, Agxf3 ya da Adxf3 yazılır.

2 — Aynı cinsten iki taş aynı dikey sırada ise önce taşın ilk harfi, sonra bulunduğu yatay sıranın numarası ve daha sonra gittiği kare yazılır. Örnek: g1 ve g5 karelerinde bulunan atların h3 karesine götürülmesi A1h3 ya da A5h3 biçiminde yazılır. h3 karesinde bulunan bir taş alınırsa, A1xh3 ya da A5xh3 yazılır.

Son yatay sıraya ulaşan erin, vezir, kale, at ya da fil olması, yeni taşın ilk harfi ile belirtilir. Örnek d8V (d8'e ulaşan beyaz erin vezir olduğunu), b1F (b1'e ulaşan siyah erin file terfi ettiğini gösterir.)

Satranç kitaplarında açıklayıcı nitelikte bazı işaretlere rastlanır. Bunların başlıcaları şunlardır:

! Çok iyi hamle
!! Mükemmel hamle
? Zayıf bir hamle
?? Büyük bir hata
!? Dikkate değer hamle
?! Değeri şüpheli bir hamle
± Beyazın durumu biraz iyidir.
∓ Siyahın durumu biraz iyidir.
± Beyaz iyidir
∓ Siyah iyidir
+— Beyaz çok üstün
—+ Siyah çok üstün
= Eşitlik.

KIZILDERİLİ KAMPI— Yukarda gördüğünüz iki Kızılderili kampı ilk bakışta tıpatıp aynı, ama biraz dikkat ederseniz aynı olmadıklarını, hatta aralarında 10 fark bulunduğunu göreceksiniz. Bulabilir misiniz bu farkları?

BAYKUŞ — Bu zavallı kuşun tüyleri yolunmuş. Acaba hangi tür tüy Baykuşa aittir, biliyor musunuz?

BİLMECELER

Üstünü çorap yaptım
İçini kebap yaptım
Kestim senede bir gün
Büyük bir sevap yaptım

(KOYUN)

Bir karıştan boyu var
Hem inekten, hem öküzden soyu var
Kendini yer bitirir
Böyle kötü huyu var

(MUM)

Yer altında evleri var
Eğri büğrü yolları var

(KARINCA)

Ay varken açarlar
Gün varken kaçarlar

(BULUT)

KADİR SEVİNÇ/Fındıklı-Rize

Üstü pamuk biçilir.
Altı çeşme içilir

(KOYUN)

Bulmacam bitti
Çamura çöktü
Çekince kuyruğu koptu

(ÜZÜM)

ESRA BALBAL/Maltepe- Ankara

YANITLAR 29. SAYFADA

NEREYE SAKLANMIŞ — Sirkten kaçan bir hayvan ormanda saklanıyor. Arayın bakalım bu hayvanı bulacak mısınız?

SİZİN SAYFANIZ

AĞLAMA KÜÇÜK ÇOCUK

Ağlama küçük çocuk
Sonra bugünler son bulacak
Oyna, gül şimdi
Umurunda olmasın bu dünya

Yarını sen değil büyükler
düşünsün
Sen daha minicik bir çocuksun
Kırmızı şekerler, mavi toplar
doldursun dünyanı
Ağlanacak günler çok çünkü

Yalnız değilsin
Sarılacak bir annen var
ağlarsan
Yarınlarda bir dalın olmayacak
Ağlayınca sarılacak

Ağlama küçük çocuk
Sonradan bugünlerde gördüğün
rüyalar son bulacak
Gözyaşlarını sakla yarınlarına
Ama suç sende değil, seni
ağlatanda.

RENGİN ARTUK/Sarıyer—
İstanbul

ATATÜRK

Deniz taştı diyorlar
Kum kaynaştı diyorlar
Yüce Atatürk gelince
Düşman kaçtı diyorlar

Ay doğdu ayazlandı
Gün doğdu beyazlandı
Atatürk'ün bayramında
Çocuklar hep şahlandı

NEŞE COŞKUN/Hamburg—
Almanya

TRAFİK

Bir geçide varınca
Dur, kırmızı yanınca
Sarı hazır ol demek
Bir saniye sürmez pek
Ardından yeşil yanar
Sana açılır yollar
Yeşilde geç karşıya
Geç kalmazsın çarşıya

SALİHA SELMAN /Hendek—
Adapazarı

SENNUR ÇAĞIN/Manyas-Balıkesir

FIKRALAR

İNTİKAM

İki çocuk babalarından konuşuyorlardı. Birincisi:

— Senin baban cimri, dedi. Çorap tüccarı olduğu halde sen çorapsız geziyorsun.

Buna çok bozulan ikinci çocuk:

— Senin baban çok mu iyi, dedi. Dişçi olduğu halde küçük kardeşinin hiç dişi yok!

REYHAN ALTINAL /Adana

TAVSİYE

Bir adam lokantaya girdi, yemek listesini istedi. Sonra garsonu yanına çağırdı:

—Oğlum, dedi. Cebimde 10 liram var, ne tavsiye edersiniz?

Garson gülümsedi ve:

— Başka bir lokanta, efendim, dedi.

SEYİT C. DURDU/ Cürek- Divriği

SOĞUK VE SICAK

Öğretmen Ayşe'ye sordu:

— Söyle bakalım yavrum. Soğuk ve sıcağın etkileri nelerdir?

—Efendim, soğukta cisimler büzülür, sıcakta genişler.

— Güzel, şimdi bir örnek ver bakalım.

— Kışın günlerin kısalması, yazın da uzaması!

PINAR META /Gölpazarı — Bilecik

BÜYÜK BABASI

Osman büyük bir heyecanla eve girdi. Annesine:

—Bizim sınıfta bir çocuğun büyük, büyük, büyükbabası varmış, dedi.

Annesi:

—O arkadaşın yalancının biriymiş, öyleyse.

—Yok canım. Sadece kekeme.

DÜMENDE

Beden eğitimi dersinde öğretmen çocuklara nasıl kürek çekileceğini gösteriyordu.

Çocuklar peş peşe aralıklı sıralanmış çalışıyorlardı.

"Bir — iki" diyerek, öne geriye yatarak kürek çekme uygulanıyordu. Öğretmenin gözü Cengiz'e takıldı. Cengiz çalışmıyordu.

—Sen neden kürek çekmiyorsun Cengiz?

—Ben dümendeyim de onun için, öğretmenim...

TURGAY M. ALA /Orhangazi- Bursa

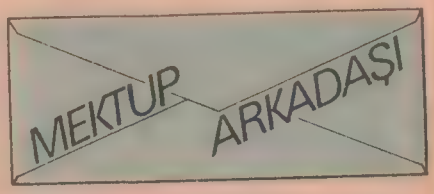

Sevgili Kumbara Dergisi Okurlarına,

Sizlerden gelen isteklere uyarak, "Sizin Sayfanız"da, bu sayımızdan başlayarak bir yenilik yapıyoruz. Bize yazdığınız "mektupları, önerileri, dilek ve istekleri" ve bizim size verdiğimiz yanıtları, ilk sayfamıza aktardık. Bu köşeyi de, birbirleriyle mektuplaşmak, pul, kartpostal ve çeşitli konularda koleksiyon yapmak isteyen, koleksiyonunu geliştirmeyi amaçlayan arkadaşlarınıza ayırıyoruz. Bu köşe bundan böyle, "MEKTUP ARKADAŞLARI"nın olacak. İlk olarakda, Pul konusunda mektuplaşmak isteyen bir arkadaşınızın adını ve adresini yayınlıyoruz. Hepinize yararlı ve güzel arkadaşlıklar dileğiyle.

Pul konusunda mektuplaşmak isteyenler için:

AYSUN ŞEN/ İnceark Mahallesi, 223. Sokak No: 39 TARSUS

GARİP ama GERÇEK

Derleyen: ADLİ MORAN

Çizen: MUSTAFA DELİOĞLU

YANITLAR

DENEKTAŞI

1.Dünyanın döndüğünü keşfetti, 2. Daniel Defoe, 3. Play - back (pley- bek okunur), 4. Hannibal (ya da Annibal), 5. Gündönümü, 6.1.200 km., 7. Alexander Fleming, 8. Diyapazon, 9. "Gölge etme, başka ihsan (bağış) istemem", 10. Pigmeler, 11. Sonar, 12. Pirinç, 13. Miguel de Cervantes.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1— Kelebek, Ha, 2— emanet, sal , 3— kim, sigara, 4— eren, Kemal, 5 — Lale, ara, 6 — es, zaten, 7 — Akif, ma, 8 — elek, sinek, 9 — bir, ek, ar, 10 — emekli, lar.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1 — Kekeme, ebe, 2— emir, Salim, 3— lamel, kere, 4 — en, nazik, 5 — Bes, laf, el, 6— etiket, ski, 7 — ge, Eti, 8 — saman, nal, 9 — harar, mera, 10 — alalamak.

MUSLUGU KAPATIN

Fıskiyedeki suyun akmasını istemiyorsanız 3 No.lu musluğu kapamanız gerekir.

KIZILDERİLİ KAMPI

Aşağıdaki resimdeki farkları soldan başlayarak belirtelim: 1. Bir kuş eksik, 2. Totemin ayağında sağ tarafta bir çivi eksik, 3. Şefin kolundaki saçaklar eksik, 4. Pipo tütmüyor, 5. Ateşin alevleri daha yükseğe çıkmış, 6. Ateşten sonraki kızılderilinin bir tüyü fazla, 7. Küçük çadırın sopaları daha kısa, 8. Ateşin üzerinde bir kuş fazla, 9. Sağdaki iki çadır arasındaki çam daha yüksek, 10. Bulutlardan bir tanesi daha kısa.

BAYKUŞ

3. No.lu tüy Baykuşa aittir.

NEREYE SAKLANMIŞ

Resmi başaşağı çeviriniz. Ön plandaki iki ağaç arasına saklanmış olan sirkten kaçan foku göreceksiniz.

SATRANÇ

Problem : 1.Vd5 Şe8 2.Vg8 + mat
veya 1.., Şc8 2.Va8 +mat

SPOR

1— Yeşil — siyah 2— Bir yıl 3— Dördüncü 4 — Mehmet Yurdadön, Mehmet Terzi, Ahmet Altun 5 — II. Türkiye Ligi 6 — Aydın Onur, Orhan Aydın, Selim Ergun 7 — 2—1

Türkiye Kupası Şampiyonu 2. lig takımı ANKARAGÜCÜ

Mutlu sporcular kupayla birlikte

ALTAY, Beşiktaş, Fenerbahçe, Boluspor gibi Türkiye liginin güçlü takımlarını eleyip, Türkiye Kupası Şampiyonu olan Ankaragücü Kulübünün kuruluş yeri Istanbul' dur.

Ülkemizde ilk kez bir İkinci Türkiye ligi takımı olarak Türkiye Kupasını kazanma başarısı gösteren Başkentin sarı — lacivertli kulübü, 1910 yılında Sultanahmet Sanat Okulunun ikinci sınıf öğrencilerinin kurdukları "Altınörs" ve daha sonra aynı okulun son sınıf öğrencilerinin kurduğu "Sanatkâran Gücü" ile birleşmesinden doğmuştur. 1913 yılında "Turan Sanatkâran Gücü" adını alan kulübün futbol takımı 7 yıl süre ile Istanbul Cuma liginde büyük başarı göstermiştir.

Milli Mücadelenin başladığı 1920 yılında kulübün bütün üyeleri Ankara'ya koşmuşlar ve kulüp de böylelikle Ankara'ya taşınmıştır. Milli Mücadele yıllarında sanatkâra olan büyük gereksinme nedeniyle, bu sporcular da büyük bir özveri ile vatanın kurtuluş hareketine katılmışlardır. Hatta cephane yüklü bir treni cepheye yetiştirmek isteyen sporculardan Ahmet Şefik, Muharrem Ali ve Süleyman Hüsmen şehit olmuşlardır.

Büyük zaferden sonra Ankara'ya yerleşen kulüp, üyeleri, Başkentin "Santral Sanatkâran Gücü" ile birleşip, "Anadolu Sanatkâran Gücü", daha sonra da "İmalatı Harbiye" adlarını almıştır. 1930 yılında ise kulübün adı Ankaragücü olmuştur.

Ankaragücü futbol takımı 3 kez Ankara amatör lig şampiyonu, 1 kez Türkiye amatör futbol şampiyonu, 1 kez Ankara profesyonel futbol şampiyonu olmuş ve daha sonra 1. Türkiye liginde yer almıştır.

1971 — 72 yılında Türkiye Kupasını ilk kez Ankara'ya getiren takım ünvanını elde eden sarı — lacivertliler, 1975 — 76 mevsimi sonunda II. Türkiye ligine düşmüşlerdir. 1976 — 77 yılında yeniden 1. Türkiye Ligine yükselen Ankaragücü, bir yıllık çaba sonunda yine küme düşmekten kurtulamamıştır.

Ankaragücü futbol takımı, 1977—78 mevsiminden beri II. Türkiye liginde yer almaktadır. Sarı — lacivertliler, bu yıl ligde büyük bir varlık gösteremedikleri halde, Türkiye Kupasında önlerine gelen takımları birer birer devirip, Türkiye Kupasını bu kez, bir II. Lig takımı olarak Başkente getiren Ankara takımı olmuştur.

Ankara'nın sevilen kulüplerinin başında yer alan Ankaragücü Kulübü, Makine Kimya Endüstrisi Kurumuna bağlı bulunmaktadır. Kulübün futbol dışında basketbol, voleybol, güreş, boks, atletizm dalları da bulunmaktadır.

Ankaragüçlü yöneticiler kupayla

Şampiyonluk Kupası ellerde

7 SORU-7 YANIT

1 — *Gelecek mevsim I. Türkiye liginde oynayacak olan Sakaryaspor'un forma renkleri nedir?*

2 — *Diyarbakırspor, kaç yıllık bir aradan sonra yeniden I. Türkiye ligine yükseldi?*

3 — *Avrupa Basketbol Şampiyonası Çalenç Turunda Milli Takımımız kaçıncı oldu?*

4 — *Berlin Koşusunda ilk üç dereceyi hangi Türk atletleri elde etti?*

5 — *Anadolu ve Beylerbeyi futbol takımları uzun yıllar sonra yeniden kaçıncı Türkiye liginde yer alacaklar?*

6 — *10.5'lik 100 metre Türkiye rekoruna kaç atletimiz sahip bulunuyor?*

7 — *Avrupa Kupa Galipleri Kupası finalinde Dinamo Tiflis, Karl Zeiss Jena'yı hangi sonuçla yenerek şampiyon oldu?*

Yanıtlar 29. Sayfada

Zehra ablam ve BEN

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

Hayvanat Bahçesi

Bir cumartesi idi. Annem babama:

—"Çocukları hayvanat bahçesine götürsene," dedi. "Beraber gelmek isterdim ama, evde işim var."

Babamın yanıt vermesine zaman kalmadan,

—"YAŞŞŞA!" diye Zehra ablamla bağırışarak, sevinçten odanın içinde koşuşmaya başladık.

—"Hayvanat bahçesine gidiyoruz, hayvanat bahçesine gidiyoruz!" Az sonra evden çıktık. Babam bir eliyle Zehra ablamın, öteki eliyle de benim elimi yakalamıştı.

Hayvanat bahçesi çok kalabalıktı. Çok çocuk vardı ama, çok da büyük vardı. Büyükler hayvanat bahçesine neden gider, hiç anlamam, orası tam biz çocuklara göre.

Zehra ablam bana:

—"Sen en çok hangi hayvanı seviyorsun, Fehmi?" diye sordu.

—"Tavşanı" dedim.

—"Tavşan mı?"

—"Evet, en çok kocaman kulaklı tavşanları severim."

—"Neden?"

—"Çünkü onlar koştu mu, hiç bir hayvan yetişemez," diye yanıt verdim.

—"Tilki yakalar işte," dedi Zehra ablam. "Sen tavşan olsan, ben de tilki olsam, seni bal gibi yakalarım."

—"Yakalayamazsın," dedim ve son hızla koşmaya başladım. Hem de gerçek bir tavşan gibi, kalabalığın arasından bir sağa, bir sola kıvrılarak koşuyordum. Zehra ablam beni kovalıyordu. Ama beni yakalaması olanak dışıydı. Oysa onun bacakları benim bacaklarımdan çok daha uzundur ama, yakalayamıyordu işte. Zehra ablam da bunu anlamış olacak ki:

—"Dur, bekle, bir dakika, Fehmi, dur, dur!" diye seslendi ardımdan.

Durdum, Zehra ablam soluk soluğa kalmıştı.

—"İyi bir tavşan olduğumu anladın mı?" diye sordum.

—"Anladım, anladım," diye soludu.

—"Tilkinin beni yakalayamayacağını anladın mı?"

—"Onu da anladım. İyi bir tavşansın sen."

—"Şimdi sıra sende," dedim. "Sen en çok hangi hayvan olmak isterdin?"

—"Maymun olmak isterdim," diye yanıt verdi.

—"Maymun mu? Bense kedi olmak istediğini sanırdım."

—"Bir zamanlar kedi olmak isterdim ama, şimdi maymun olmak istiyorum," dedi. "Ağaçtan ağaca atlayan, suratını oynatan maskara bir maymun olmak isterdim."

Yüzünü buruşturup bana baktı. Ne marifetlidir benim Zehra ablam, birden gerçek bir maymuna benzeyivermişti.

—"Ben de maymun olacağım ,"dedim. "Beraberce ağaçtan ağaca atlarız ve suratımızı işte böyle yaparız."

Başladık suratımızı buruşturarak, gelen geçenlere bakmaya. Bunda gülecek ne vardı ki? Bir anda çevremizde kalabalık birikti, hepsi bize bakıyorlardı. Biz de Zehra ablamla ağzımızı burnumuzu oynatıp duruyorduk çünkü birer maymun olmuştuk. O sırada hoparlörden kalın bir erkek sesi duyuldu:

—"DİKKAT! DİKKAT! İki çocuk kaybolmuştur. Kızın adı Zehra, erkeğin adı Fehmi. Bir saat önce koşarak kalabalığın arasına karışmışlardır. Kızın arkasında kırmızı bir kazak, oğlan çocuğun arkasında mavi bir kazak vardır. Çocukların babası giriş kapısında beklemektedir."

Zehra ablamın üzerindeki kazağa baktım, kırmızıydı,

Zehra ablam benim üzerimdeki mavi kazağa baktı.

—"Arananlar biz olacağız," dedi kesinlikle.

Koşarak giriş kapısına gittik.

—"Çok şükür, nerelerdeydiniz?" diye babam bizi karşıladı.

—O kadar merak ettim ki sizleri..."

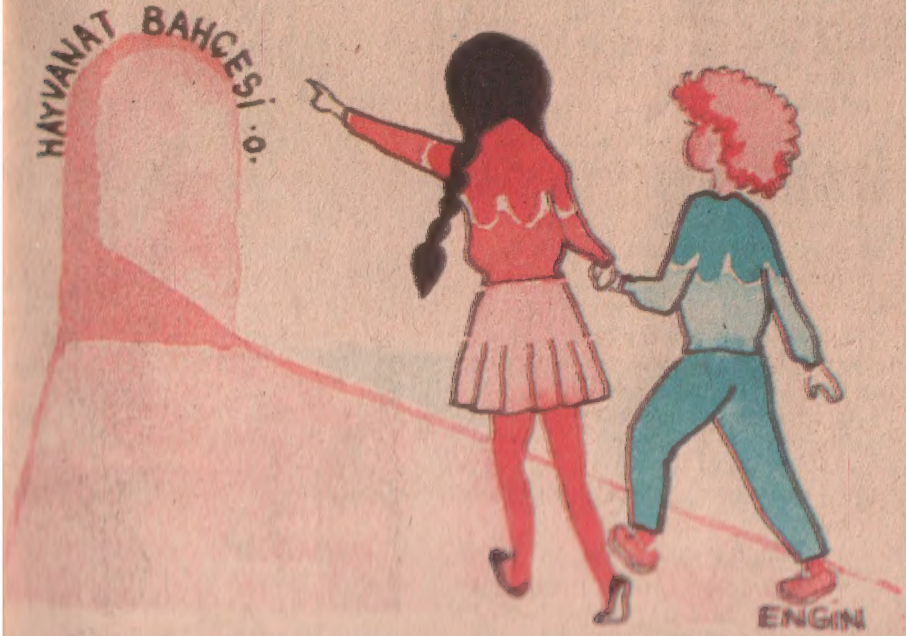

—Hü hü hü," diye ağlamaya başladım.

—"Ne oldu, neden ağlıyorsun Fehmi?" diye babam sordu.

—"Bizi merak ettiğini bilmiyordum! Hü hü hü!"
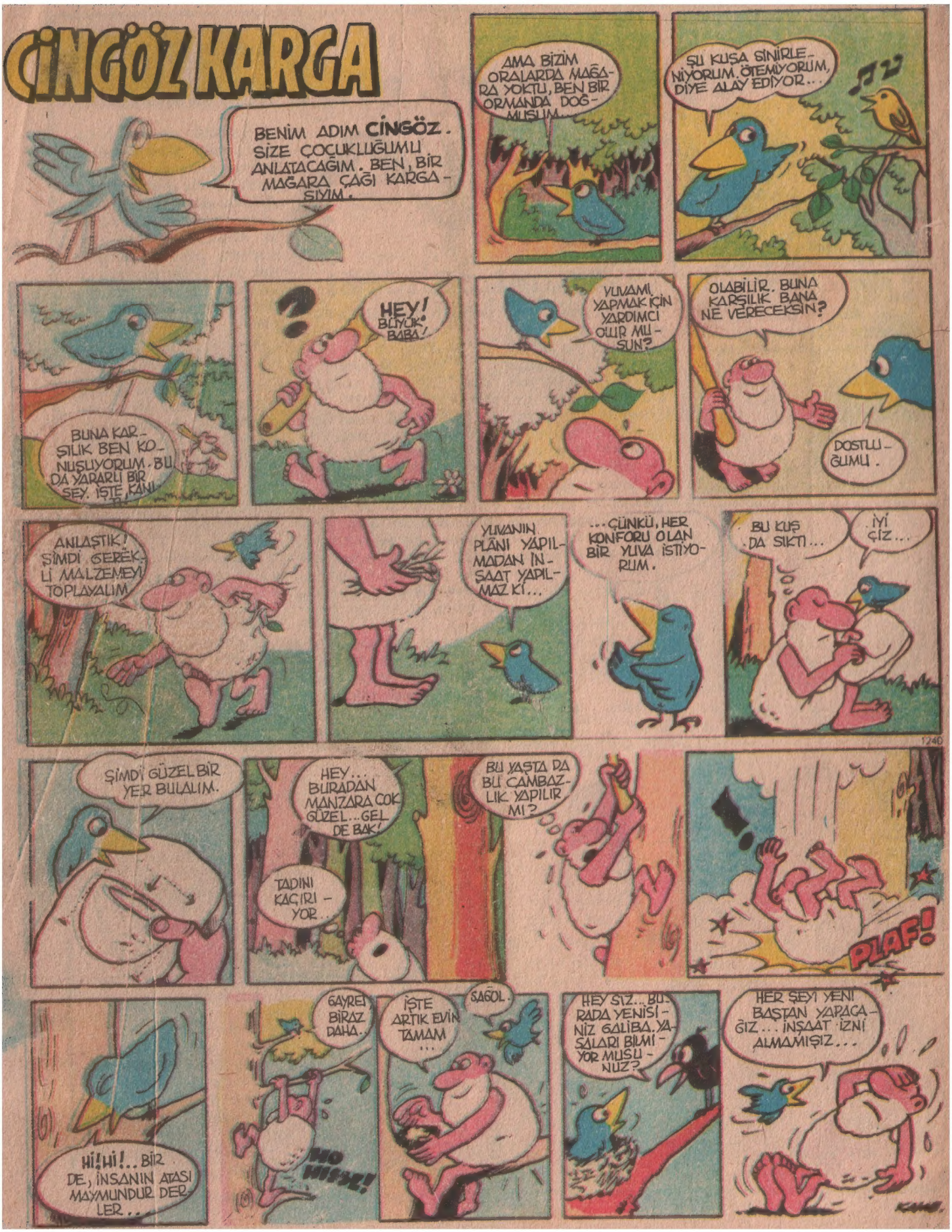
CİNGÖZ KARGA